

**Prime Video Response to the Bill to amend the Media Act 2008 in connection with
the introduction of an investment obligation for Dutch cultural audiovisual
products**

This submission is provided in response to the public consultation on the **Bill to amend the Media Act 2008 in connection with the introduction of an investment obligation for Dutch cultural audiovisual products**, which transposes Article 13 (2) of the Directive (EU) 2018/1808 into national law. Prime Video welcomes the opportunity to share our perspective with the Ministry of Education, Culture and Science.

Overview

Prime Video is a video on-demand (“VOD”) service that enables customers to choose what to watch and how to watch it. Prime Video was launched in the United Kingdom and Germany in February 2014, and was subsequently launched in the Netherlands and across the rest of the EU in December 2016. Our mission is to bring the best of international and local TV and film content to Prime Video customers in the Netherlands.

In March 2020 we localised Prime Video in the Netherlands. The Dutch on-demand service includes a Subscription Video-on-Demand (“SVOD”) and Transactional Video-on-Demand (“TVOD”) service. All this is with a Dutch user interface and Dutch subtitles on popular movies and TV shows, with the ability to stream or download and watch offline on the Prime Video app on multiple devices, including smart TVs, mobile devices, games consoles and compatible set top boxes (e.g. KPN).

The revised Audiovisual Media Services Directive (“AVMS-D”) recognizes the audiovisual industry is undergoing profound and technological change – change that is proving to be positive for customers, as it allows new entrants, more choice, and innovative services. As a large investor in Europe, Prime Video supports the resulting media pluralism and recognizes the cultural importance of European content, and is a significant contributor to its creation.

Due to the demand of our customers for local and European content, Prime Video is committed to continuing its investment in the Netherlands and contributing to the recovery and flourishing of the creative sector. Prime Video has been investing, and will continue to invest, in the production and licensing of European and local works and in the subtitling and/or dubbing of content into Dutch, providing greater visibility of local works to European and international audiences. For SVOD, Prime Video focuses its investments on the following content types in the Netherlands: (1) traditional content licensing from local and international studios, and (2) Amazon branded license deals for content produced by independent producers and international studios, where depending on the circumstances Prime Video may fund a portion of the production budget and have creative input, and (3) Amazon Local Originals (commissioned productions with Amazon Studios in the creative lead), which Amazon is considering in the Netherlands at some point in the future. TVOD titles are typically made available using traditional content licensing from local and international studios.

However, to continue to encourage and attract innovative services, new business models and new content, financial investment obligations must provide flexibility and avoid being overly burdensome. We set out below our views on matters relevant to the implementation of Article 13(2) of the AVMS-D on local financial contributions, as proposed in **Article I Amendment to the Media Act 2008**.

Investment Obligation for Foreign Providers (Article 3b.7)

Article 13(2) of the AVMSD refers to two types of financial contribution obligations for the production of European works, namely direct investments in audiovisual content and contributions to national funds (levies). We are currently experiencing that many EU countries have considered, proposed and adopted obligations for local financial contributions for non-established VOD providers. In particular regarding local reinvestment obligations, this leads to much regulatory fragmentation across Europe, making it more burdensome (in particular for new entrants to the VOD market segment) to offer cross-border VOD services. Therefore, it is key to strike the right balance so that the application of Member States' obligations does not disproportionately hamper the provision of audiovisual media services within the EU.

Forms and allocation of investment (Article 3b.5):

We understand that the proposal is to benefit the entire creative sector in the Netherlands. To continue to encourage and attract innovative services, new business models and new content, financial investment obligations must provide flexibility in terms of the forms that the investment may take (i.e. production, acquisition and mastering) and that such investment may be in alternative formats, including European films, TV series and documentaries as well as subtitles and dubbing in local languages. We welcome the additional flexibility which has been introduced with respect to the age of eligible productions, as well as the clarification that licensing is a valid method of investment. We encourage European legislators to treat movies and TV productions equally with respect to any allocation of financial contributions.

However, the concept of "Dutch cultural audiovisual products" that are eligible to count against the investment obligation remains too narrow as it excludes a wide range of works that are also valuable assets to Dutch culture. Article 13(2) of the AVMSD refers specifically to contributions for the production of European works – we do not therefore think it is appropriate to restrict the eligible works to works predominantly in Dutch or Frisian. We would recommend replacing references to "Dutch cultural audiovisual products" with the concept of "European works", as defined in the AVMSD, and adopting a sub-quota requirement that 50% of the works be "Dutch cultural audiovisual products".

Further, the concept of "Dutch cultural audiovisual products" should be further refined. From our perspective the reference to "drama series" is confusing, as we understand it is not your intention to exclude works in the area of comedy, thriller, action, sci-fi, romance, crime, musical, horror and fantasy from the possibility to count against the investment obligation. Whilst we acknowledge that reality shows are excluded, the criteria should not exclude all unscripted works. The investment obligation seeks to benefit the overall creative sector and should therefore allow for the broader industry (with all its different productions) to benefit. We therefore suggest the following definition:

"By Dutch cultural audiovisual product is meant a European production in the sense of article 1, part n, of the European Directive, which is an audiovisual work ~~documentary film~~ , ~~documentary series, drama series or feature film~~, and which meets the following conditions:

- a. ~~the original scenario is predominantly written in the Dutch or Frisian language, or the main characters express themselves~~ the original version is predominantly in the Dutch or Frisian language; ~~and or~~
- b. ~~the scenario is based on an original literary work in the Dutch or Frisian language, whether the main themes~~ include ~~is related to~~ Dutch culture, history, society or politics.

We would also welcome clarity in the law on the proportion of works which will need to be independent productions. We would recommend that this is capped at 30% of the required investment, as this is a significant proportion which will still allow and incentivize VOD services to invest in creating ambitious local “non-independent” works, for instance, collaborations with public broadcasters. It does not seem to us that independent works should be the majority, because many services make significant investments in their own productions. To the extent that these investments contribute as much as independent works to the prosperity and influence of the Dutch and European cinematographic and audiovisual industry, they should be taken into account. Further, we believe that the approx. EUR 145 million invested annually by the Film Fund already adequately supports independent productions in the Netherlands. We would recommend that the concept of independent production which is adopted for these purposes is simply financial independence between the media service provider and the executive producer.

Amount of investment obligation (Article 3b.4)

Article 3b.4 of the proposal expands the scope of the law to audiovisual media service providers that are established in another Member State but direct their services to Dutch consumers. We understand that the proposed investment obligation would oblige VOD providers that are distributing content to Dutch consumers, with a subscription model (“SVOD”), to reinvest 6% of generated revenue from that subscription model into Dutch content, whereas VOD providers with a transaction model (“TVOD”) or advertisement model (“AVOD”) would have to invest 3% of their local generated relevant annual turnover in Dutch content.

We note that the suggested 6% for SVOD goes beyond the investment obligations in comparable jurisdictions (i.e. 2% in Flanders, up to 2.2% in Wallonia, 1-4% in Portugal and 5% in Spain), and is also above the suggested 3% from the Council of Culture report (2017). In this context, it would be important to understand how the Ministry comes to the conclusion that 6% for SVOD and 3% for TVOD is the right investment figure. This is not clear to us, especially since there is no evaluation report available that justifies investments of this amount. We are aware that the ministry commissioned a consultant to carry out an impact assessment that requested business sensitive information on turnover and investment from VOD service providers, however we believe the outline of the survey actually missed the point of what kind of information is needed to justify imposing financial and administrative burdens upon VOD service providers as this restricts their freedom to conduct business and respond to customer demand. We are aware the Council of Culture suggested that in addition to the approx. EUR 145 million per year of public funds, additional EUR 50 million would be needed per year to boost the production of Dutch cultural audiovisual offerings. However, we are missing a sound economic evaluation of the calculation methodology for the EUR 50 million that the ministry seeks to fund via private sector “subsidies” for a narrow genre category. In addition, we are seeking an explanation why broadcasters have been excluded from the scope of the investment obligation.

In addition, we are seeking clarification on how the local investment obligation would work in practice. Prime Video offers SVOD and TVOD services which would be subject to the local investment obligation. For SVOD, we understand how this will work in practice: as outlined above, the business operates based on up-front investments in content, as well as co-productions and local originals. However, for TVOD, our business is not based on up-front investments. The revenues collected from the TVOD business will only become visible and shared with studios/producers after consumption by the consumer, without the TVOD provider or Prime Video having control over consumers’ choice. Thus, it is difficult to introduce an investment obligation for TVOD because even if Prime Video includes more

Dutch and European works in the catalogue, there is no guarantee that this will automatically lead to more revenue on Dutch content that could be shared with studios/producers. Prime Video can utilize its SVOD business to make the required investments, but TVOD only providers will have difficulty complying. Therefore, Prime Video suggests that the TVOD investment obligation may be removed.

Investment settlement period (Article 3b.5)

Given that players in the sector usually have long-term/multi-year investment plans that may not always be linear, we welcome that the proposal provides some flexibility in terms of timing of investment. However, we do not think that the proposal is wholly consistent. Article 3b.5.1. seems to indicate that investment must be made within two financial years of the relevant turnover, whereas Article 3b.6.1. indicates that a submission must be made annually with respect to the investment relating to the previous financial year. We suggest that this submission should relate to the period two years prior.

The Netherlands are an important growth location for Prime Video and we welcome the opportunity to work with Ministry of Education, Culture and Science to ensure that the Proposed Law meets the goal of strengthening the entire media industry in the Netherlands. We would welcome the opportunity to discuss with you the views expressed in this document. As needed, please contact [REDACTED] [REDACTED]@amazon.com).

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

I. Inleiding

1. AT&T is het ministerie erkentelijk voor de geboden gelegenheid bij te dragen aan de consultatie van het concept wetsvoorstel dat beoogt een investeringsverplichting te introduceren voor Nederlandse culturele audiovisuele producties.
2. Wij verzoeken u vriendelijk deze bijdrage als vertrouwelijk te behandelen en die niet te publiceren.
3. Aan het voorstel ligt de zorg van de regering ten grondslag dat in het huidige internationale medialandschap waarin de consument een bijna onbeperkte keuze heeft uit content uit de hele wereld, het in toenemende mate moeilijk is voor betekenisvolle en relevante Nederlandse culturele audiovisuele producties om zichtbaar te zijn en te blijven voor de Nederlandse consument.
4. Warner Media is een prominente internationale mediagroep en sinds 2018 onderdeel van AT&T, tot wiens alom bekende merken, kanalen en diensten onder meer Warner Bros, CNN, Cartoon Network en HBO horen, naast ons brede wereldwijde online aanbod.
5. Als zodanig zijn wij ons er terdege van bewust dat wij gezien zouden kunnen worden als het type internationale speler dat eerder potentieel bedreigend is voor de lokale audiovisuele cultuur dan dat wij die ondersteunen. Die indruk zou echter onjuist zijn: wij zijn juist zeer nadrukkelijk betrokken bij lokale productie en wij dragen bij aan de ontwikkeling, productie en distributie van cultureel betekenisvolle content aan nationaal en internationaal publiek.
6. Nederland is hierop geen uitzondering. Niet alleen zijn veel van onze kanalen vertrouwd voor de Nederlandse kijker (denk aan CNN, al sinds de vroege jaren '90) maar wij zijn ook zeer actief in de Nederlandse productiesector. Met Warner Bros International Television Production Nederland (voorheen bekend als Eyeworks), BlazHoffski en Hollands Licht produceren wij jaarlijks een aanzienlijke hoeveelheid content voor zowel commerciële als publieke omroepen, waaronder ook tal van producties die vallen onder de voorgestelde definitie van Nederlands cultureel audiovisueel product.

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

7. Wij staan dan ook positief tegenover de culturele behoeften waarin het concept voorstel beoogt te voorzien. Niettemin formuleren wij hierna een aantal algemene en specifieke observaties die volgens ons kunnen bijdragen aan een meer evenwichtig wetsvoorstel in het belang van de Nederlandse consument. Om duurzaam actief te blijven en te kunnen (blijven) investeren in Nederlandse culturele audiovisuele producties kunnen private partijen niet zonder een goed functionerende markt met gezonde vraag. Het huidige voorstel houdt hier nog onvoldoende rekening mee.
8. Hierna zullen wij in onderdeel II onze algemene observaties formuleren, waarna we in onderdeel III met enkele specifieke opmerkingen besluiten. Wij begrijpen dat de nadere uitwerking en implementatie van het voorstel in belangrijke mate zal afhangen van toekomstige secundaire regelgeving die afzonderlijk in consultatie zal worden gebracht. Wij zullen te zijner tijd graag onze inbreng daarop geven maar zullen niettemin ook in deze bijdrage kort op enkele van deze aspecten ingaan.

II. Algemene observaties

9. Als internationaal actieve en gediversifieerde onderneming met activiteiten in de hele media-waardeketen onderschrijven wij graag het belang van bloeiende en diverse media als essentieel cultuurgood. Wij begrijpen dat de Nederlandse regering het zoveel mogelijk accommoderen en faciliteren daarvan als een belangrijk beleidsdoel beschouwt.
10. Aan de voorgestelde investeringsverplichting ligt de verwachting ten grondslag dat deze een prikkel zal vormen om te investeren in succesvolle productie, promotie en verspreiding van Nederlandse culturele audiovisuele producties. Daarnaast beoogt het voorstel de toegang tot private financiering te verbeteren voor (onafhankelijke) producten voor wie thans financieel weinig aantrekkelijk zou zijn in cultureel diverse producties te investeren. Ofschoon wij deze doelstelling volledig begrijpen merken wij als potentiële aanbieder van VOD-diensten in Nederland wel op dat noodzakelijk is er voor te zorgen dat het uitrollen van VOD-diensten in Nederland ook in de toekomst aantrekkelijk blijft.
11. Onder normale marktomstandigheden wordt geïnvesteerd als er een redelijke verwachting is dat die investeringen zullen renderen. De verwachte (par. 2.11 van de toelichting) extra investering van EUR 25-30 miljoen per jaar zou een toename betekenen van 20% van de huidige EUR 145 miljoen die de publieke omroep en het Filmfonds jaarlijks gezamenlijk

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

besteden. Dat is een zeer forse toename – wat het voorstel ook beoogd. Empirische onderbouwing voor die verwachting ontbreekt echter. De toelichting beperkt zich (par. 2.11) tot de opmerking dat dit bedrag is gebaseerd op de geschatte omzetcijfers van de verschillende diensten in de afgelopen jaren en de geschatte gerealiseerde investeringen in Nederlands cultureel audiovisueel aanbod, zonder bronvermelding of nadere onderbouwing.

12. De vraag rijst of er voldoende vraag zal zijn voor de additionele hoeveelheid producties van het type dat het voorstel beoogt te bevorderen. Zo niet, dan zou de investeringsverplichting voor VOD aanbieders een drempel voor investering in Nederland kunnen opwerken als zij vrezen niet rendabel te kunnen zijn, zodat de verplichting zijn doel voorbij schiet met de consument als de uiteindelijke verliezer. Het risico dat de investeringsverplichting een *negatieve* investeringsprikkel kan blijken wordt niet nader onderzocht, evenmin als potentiële marktversturende effecten.
13. De regering licht toe (p. 8) dat voor een investeringsverplichting is gekozen omdat heffingen meer marktversturend zouden zijn en vervolgt met op te merken dat quota kunnen leiden tot bulk aankopen, vershraling van de kwaliteit en van het aanbod en daarmee tot een afname van de vraag. Dit is op zich juist, maar de regering gaat eraan voorbij dat een investeringsverplichting nog *meer* beperkend is dan een quota systeem, en als zodanig nadelige gevolgen kan hebben.
14. Het realiseren van een dermate omvangrijke additionele investering zal uitdagend zijn, zeker gezien de relatief beperkt gedefinieerde omschrijving van producties waarin geïnvesteerd moet worden. Wij merken op dat het voorstel in vergelijking met andere EU landen tamelijk uniek is nu Nederland, na invoering, als een van de weinige lidstaten nader onderscheid zal maken naar de genres waarin VOD-aanbieders moeten investeren. (Frankrijk bijvoorbeeld, vereist investering in speelfilms maar alleen als de dienst tenminste tien films uitzendt die in de voorafgaande 22 maanden in de bioscopen zijn vertoond en de omzet van de VOD-aanbieder EUR 10 miljoen of hoger is, daarnaast zijn meer investeringsvormen toegestaan¹).

¹ European Audiovisual Observatory, 'Mapping of national rules for the promotion of European works in Europe', januari 2019 (<https://www.obs.coe.int>), p. 239 – 240.

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

15. Het voorstel besteed echter geen aandacht aan het systeemfalen waarmee de productiesector te kampen heeft, bijv. de complexe financieringsstructuur van Nederlandse audiovisuele producties, het ontbreken van nieuwe businessmodellen, onvoldoende ondernemerschap en schaalgrootte, fragmentatie, klein taalgebied en significante exploitatierisico's. Evenmin besteed het voorstel aandacht aan andere manieren om dit falen te adresseren, bijvoorbeeld via belastingvoordelen voor productie. Nadere onderbouwing voor de verwachting dat de Nederlandse productiesector structureel en economisch houdbaar in dit aanbod kan voorzien (p. 20 voorstel) zou zinvol zijn.
16. Ter vermijding van misverstanden: wij willen op geen enkele manier de inspanning en kwaliteit van de Nederlandse producenten in twijfel trekken. Integendeel, zoals hiervoor toegelicht is Warner Media via haar dochterondernemingen nadrukkelijk onderdeel van deze sector met veel kwaliteit en potentieel. Dat laat niettemin onverlet dat het op economisch duurzame basis realiseren van de door de regering beoogde substantiële verhoging van productie van niche-content uitdagend zal zijn.
17. Daarbij merken we op dat de regeldruk voor VOD-aanbieders per 1 november jl. al is toegenomen met de implementatie in de Mediawet 2008 van het vereiste van artikel 13 lid 2 van de richtlijn tenminste 30% Europese werken in de catalogus op te nemen en onder de aandacht te brengen (artikel 3.29c Mediawet 2008), tot dan toe slechts een inspanningsverplichting. Daar zal de investeringsverplichting nog eens bovenop komen.
18. Het voorstel is gebaseerd op de premisse dat VOD-aanbieders veelal winsten in Nederland ophalen zonder daaraan bij te dragen. Die premisse is te algemeen.
19. Bovendien zullen de aanbieders op wie de investeringsverplichting van toepassing zal zijn vaak onderdeel zijn van een groep die langs andere weg in Nederland investeert. Warner Media is zelf een voorbeeld daarvan, gezien onze uitgebreide productieactiviteiten. Simpel gesteld: niet elke VOD-aanbieder in Nederland is "netto-ontvanger" zonder ook bij te dragen. Door dergelijke aanbieders wel als zodanig te behandelen en hun bijdragen of die van de met hen verbonden ondernemingen te negeren, wordt investeren in Nederland minder aantrekkelijk. Het is daarom van belang niet alleen de bijdragen van de individuele dienst, maar van de groep als geheel te betrekken.

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

20. De toelichting vat de resultaten van de gerichte consultatie samen. Het valt op dat daarbij tal van fundamentele vragen zijn opgeworpen: zo zou het voorstel de redactionele verantwoordelijkheid beperken, de diversiteit van het aanbod verminderen, bestaande verdienmodellen doorkruisen en ten koste gaan van de investeringen die zij kunnen doen. Deze zorgen zouden duidelijker geadresseerd moeten worden. Op zijn minst zouden de gevolgen van voorstel, indien eenmaal geïmplementeerd, consequent en regelmatig gemonitord en veel eerder dan na vier jaar geëvalueerd moeten worden, zoals nu wordt voorgesteld.

III. Specifieke opmerkingen

21. In aanvulling op de meer algemene observaties hiervoor plaatsen wij nog de volgende specifieke opmerkingen. Wij volgen daarbij de volgorde van het voorstel.

- Definities

22. De in artikel 3b.1 voorgestelde definities zijn te beperkend waar zij een bepaalde minimumduur eisen. Dat lijkt ons ook niet in het belang van producenten. Wat rechtvaardigt het uitsluiten van een documentaire die minder dan 50 minuten duurt (dat is immers de voorgestelde minimale duur van een “documentaire”) maar die in alle overige opzichten cultureel van betekenis is? Tal van documentaires zijn korter (de website van de IDFA vermeldt er alleen meer dan 2.000). Ook de korte film, toch een gevestigd en cultureel significant genre, is uitgesloten met een definitie die vergt dat speelfilms ten minste 60 minuten duren. Wij zien geen reden voor dergelijke arbitraire beperkingen die tegengesteld zijn aan het doel de culturele diversiteit en de productiesector te steunen. Het voorstel zou op zijn minst een delegatiegrondslag moeten geven voor secundaire regelgeving of beleidsregels waarin nadere verfijning kan worden aangebracht.

- Vormen van investering

23. Het voorstel onderscheidt drie investeringsvormen namelijk (a) investeren in productie of co-productie, (b) verkrijging vooraf van een exploitatielicentie in een nog niet voltooide productie of (c) verkrijging van een exploitatielicentie ten aanzien van een productie die op het moment van verkrijging niet ouder is dan vier jaar. Investeren moet mogelijk zijn in een

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

brede range van content, naar keuze bij opties (a), (b) en (c). Flexibiliteit is zowel voor investeerders als producenten essentieel.

24. De optie om in een privaat fonds te investeren in het kader van optie (a) is belangrijk om dat de investeringsverplichting anders neerkomt op een systeem van quota waar de regering nu juist – en naar wij menen terecht – niet voor kiest.
25. De reikwijdte van optie (a) zoals het wetsvoorstel die formuleert is echter minder duidelijk. De toelichting suggereert dat hieraan kan worden voldaan door in een privaat fonds te investeren, dat al dan niet met andere partijen is opgericht. Als zodanig is dat een welkome optie omdat dit de consequenties verzacht van het de facto quota systeem dat zou resulteren als alleen opties (b) en (c) er zouden zijn.
26. Niettemin blijven de contouren van deze optie onduidelijk. Het voorstel noemt in artikel 3b.5 lid 2 onder a investering in “een” productie, wat een rechtstreeks verband suggereert tussen een investering en een of meer specifieke producties.
27. Hoe zou dit werken in het geval van een fonds dat de bijdragen van meerdere aanbieders bundelt? Hoe zou het bedrag in het fonds aan de afzonderlijke contribuanten worden toegerekend? Wat als het fonds er niet in slaagt binnen een bepaalde periode haar gelden volledig te investeren? Betekent dat dat de contribuanten dan niet aan hun investeringsverplichting hebben voldaan, en zo ja wie van hen? Investeerders in het fonds en producenten die daaruit bijdragen ontvangen hebben een gedeeld belang bij een flexibele opzet van een dergelijk fonds.
28. Meer algemeen is van belang dat investeringsverplichtingen redelijk en non-discriminatoire zijn en genoeg ruimte voor flexibiliteit laten. Wanneer de in groepsverband met een VOD-aanbieder verbonden ondernemingen bijdragen aan Nederlandse audiovisuele culturele producties moet dat ook worden meegewogen en kunnen meetellen bij de investeringsverplichting van de VOD-diensten.

- *Percentages*

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

29. De toelichting stelt dat de percentages bij AMvB zullen worden vastgesteld die eerst afzonderlijk in consultatie zal worden gebracht (p. 17 derde alinea en para. 2.6) maar het voorstel zelf noemt de percentages nog. Dit zou verduidelijkt moeten worden.
30. Voor zover de percentages van 3% en 6% gehandhaafd zouden worden, moeten deze nader worden onderbouwd. Niet in de laatste plaats nu bijvoorbeeld België en Denemarken percentages van slechts 2% toepassen. Waarom dan hogere percentages vaststellen, zeker gezien de erkenning van de regering dat empirische onderbouwing voor de berekeningen ontbreekt?
31. De aanname dat SVOD diensten omvangrijker omzet genereren zodat een hoger percentage (6%) in vergelijking met andere VOD-diensten (TVOD en AVOD) gerechtvaardigd is, is niet zonder meer juist en wordt ook niet onderbouwd. Ook dit pleit voor een meer genuanceerde benadering bij het bepalen van de percentages in secundaire regelgeving, met nadere differentiatie binnen de groep van VOD-dienstverleners. Wij menen dat het verschillend behandelen van businessmodellen tot marktverstoring kan leiden. Ook zien wij graag verduidelijkt dat de verplichte investering over meerdere jaren gespreid kan worden. Het is van wezenlijk belang investeringen over drie jaar te kunnen uitsmeren met het oog op grotere investeringen in meer grootschalige producties die ook grotere voordelen voor de productiesector genereren.

- *Relevante omzet*

32. Het voorstel benoemt specifieke omzetposten maar geeft verder geen houvast over de wijze waarop omzet wordt berekend. In tegenstelling tot wat in de toelichting staat (p. 21) is BTW niet uitgesloten. Dat zou wel moeten.
33. Wij zien niet overtuigd door de redenen om kostenafrek niet toe te staan (om de grondslag zo objectief mogelijk te houden en te voorkomen dat verschillende aanbieders ongelijk worden behandeld, p. 21). Kosten kunnen objectief worden vastgesteld (het Commissariaat voor de Media dient op grond van haar wettelijke taken over de vereiste financiële expertise te beschikken) terwijl juist het uitsluiten van kostenafrek tot discriminatie kan leiden nu aanbieders met een lagere netto-omzet met omvangrijker investeringsverplichtingen te maken kunnen krijgen dan aanbieders met een hogere netto-omzet maar lagere kosten en dus lagere bruto-omzet. Tot slot menen wij dat elke nieuwe dienst vrijgesteld moet worden

European Political and
Legislative Affairs, AT&T

Vertrouwelijk, niet voor publicatie.

voor zover nodig om de investeringskosten terug te verdienen zodra na de opstartfase inkomsten worden gegenereerd. Het is niet gegeven dat de drempel van EUR 1 miljoen daar steeds toereikend voor is.

NIET OPENBAAR- VERTROUWELIJK

L.S.,

Graag maakt CLT UFA S.A., de Luxemburgse uitzendorganisatie van de mediadiensten op aanvraag Videoland en RTL XL (hierna gezamenlijk: "RTL") gebruik van de gelegenheid om te reageren op het voorstel van Wet d.d. 29 oktober 2020 tot wijziging van de Mediawet 2008, in verband met het invoeren van een investeringsverplichting ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product (hierna: het "Wetsvoorstel").

In het Wetsvoorstel wordt een investeringsverplichting van respectievelijk 3% en 6% voorgesteld in Nederlands cultureel audiovisueel product. De definitie van 'cultureel' wordt in dit kader beperkt uitgelegd: een Europese productie die een documentairefilm, serie, dramaserie of speelfilm is en die voldoet aan twee voorwaarden: (a) het scenario is in overwegende mate in het Nederlands of Fries geschreven, of de hoofdpersonages drukken zich uit in de Nederlandse of Friese taal; en (b) het scenario is gebaseerd op een origineel literair werk in de Nederlandse of Friese taal, of het hoofdthema houdt verband met de Nederlandse cultuur, geschiedenis, maatschappij of politiek.

De achtergrond van de investeringsverplichting is gelegen in de Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten 2018 (hierna: de 'AVMSD'), die bepaalt dat lidstaten financiële verplichtingen kunnen opleggen aan mediadiensten op aanvraag die op hun grondgebied gevestigd zijn zodat er voldoende in Europese producties wordt geïnvesteerd.

RTL bedient met haar mediadiensten op aanvraag een zo breed mogelijk Nederlands publiek. Zij ontleent haar bestaansrecht voor een belangrijk deel aan het vertellen van lokale verhalen, die de Nederlandse consument raken in hoofd en hart. Zoals ook aangegeven in onze brief d.d. 10 maart jl., onderschrijft RTL het belang van een gezonde productiemarkt en een breed en gevarieerd aanbod van lokale audiovisuele producties.

RTL tracht als relatief kleine lokale speler een vuist te maken tegen de grote internationale partijen als Netflix, Amazon Prime en Disney +. Vanwege haar relatief beperkte schaal en budgetten – de productiebudgetten van Videoland zijn bijvoorbeeld niet toereikend om in aanmerking te komen voor de serieregeling van het Filmfonds – is het voor RTL cruciaal om een onderscheidend aanbod te bieden dat aansluit bij de vraag van de consument. Hoewel in de memorie van toelichting op het Wetsvoorstel de indruk wordt gewekt dat door eindexploitanten van lokale content grote opbrengsten worden gerealiseerd, is zowel Videoland als RTL XL voor RTL een verlieslatende activiteit. Het is voor RTL dan ook van groot belang dat zij investeert in content die aansluit bij haar doelgroepen en aldus leidt tot een realistisch verdienmodel.

RTL investeert jaarlijks vele miljoen euro's in lokale content en is hiermee één van de belangrijkste afnemers voor producenten. Een groot deel van deze content valt echter niet onder de in het Wetsvoorstel genoemde definitie van 'cultureel audiovisueel product'. Uitsluiting van deze content heeft als gevolg dat RTL in plaats hiervan moet investeren in content die niet kan worden terugverdiend. In het globaliserende medialandschap is het voor RTL van cruciaal belang dat zij vrij is in het maken van haar content keuzes. Het beperken van deze keuzes door middel van een opgelegde additionele investeringsverplichting is niet alleen schadelijk voor RTL in haar bedrijfsvoering en concurrentiepositie maar tevens op termijn schadelijk voor lokale producenten en talent, die eveneens gebaat zijn bij een sterke lokale speler. Ook hierdoor schiet het Wetsvoorstel

haar doel voorbij, dat immers gericht zou moeten zijn op het voldoende investeren in Europese producties en niet zozeer in beperkt gedefinieerde culturele producties.

RTL pleit dan ook voor een verlaging van het percentage van 6% naar 3% voor alle mediadiensten op aanvraag en een verruiming van de definitie van Nederlands cultureel audiovisueel product met tenminste de categorieën reality, sport, spel, nieuws en actualiteiten, amusement en satire. Deze content draagt wat RTL betreft eveneens in grote mate bij aan de Nederlandse cultuur en identiteit, en sluit aan bij de behoefte van de Nederlandse consument. Tenslotte pleit RTL ervoor de investeringsverplichting een tijdelijk karakter te geven met een evaluatie inclusief inspraak door marktpartijen.

Wij lichten bovenstaande desgewenst graag nader toe en zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Sven Sauvé
CEO RTL Nederland

Amsterdam, 26 november 2020 - VERTROUWELIJK

Discovery Communications Benelux B.V. heeft kennis genomen van het concept-wetsvoorstel in verband met het invoeren van een investeringsplicht ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product. Wij maken hierbij graag gebruik van de mogelijkheid om daarop via deze internetconsultatie te reageren. Wij hebben een verkorte versie van dit document openbaar ingebracht via de consultatiewebsite.

Investeringsplicht

1. Het concept-wetsvoorstel komt erop neer dat VOD-diensten 6% van hun relevante Nederlandse omzet moeten investeren in "Nederlands cultureel audiovisueel product" zoals gedefinieerd in het voorstel, dan wel moeten afdragen aan een privaat fonds vanwaaruit andere partijen kunnen putten om dit soort aanbod te maken.

Discovery in Nederland

2. Discovery is meer dan al 30 jaar actief op de Nederlandse lineaire televisiemarkt met zenders die heel specifieke doelgroepen bedienen, zoals Discovery Channel, ID, TLC en Eurosport.
3. In 2019 hebben we daarnaast de eerste stappen gezet op de VOD-markt. Onze SVOD - diensten Dplay en Eurosport Player vallen binnen de scope van het wetsvoorstel. Die diensten bevatten ook Nederlandse content, zoals Bevallen met..., Louisa & Rowan, Say Yes to the Dress Benelux, Alles uit de Kast met Fred van Leer en een groot aantal in het Nederlands geproduceerde verslagen van sportwedstrijden waaronder van de Giro d'Italia maar bijvoorbeeld ook de Nederlandse amateurwielervedstrijden in de Topcompetitie. Ook is Discovery houder van de Nederlandse uitzendrechten voor de Olympische Spelen.
4. Ons VOD aanbod kan daarmee worden gezien als een natuurlijke evolutie van ons succesvolle lineaire business model. Via "real life entertainment" laten we de wereld aan onze kijkers laat zien zoals hij is. We leveren we met onze programma's, waaronder onze Nederlandse producties, met bevoegenheid een substantiele bijdrage aan de pluriformiteit van het Nederlandse medialandschap.

Standpunt Discovery

5. Wij zijn van oordeel dat:
 - A. de keuze om alleen "Nederlands *cultureel* aanbod" te laten meetellen voor de investeringsplicht, en de invulling van dat begrip in het concept-wetsvoorstel:
 - i. disproportioneel ingrijpt in de vrijheid van VOD-aanbieders om het soort content aan te bieden dat aansluit bij hun profiel en bij de wensen van hun kijkers, en daarmee in hun kansen op de VOD-markt;

- ii. voor Discovery in de praktijk neerkomt op een heffing;
- iii. zal leiden tot verschraling van het media-aanbod, ook op onderwerpen die van cultureel belang zijn;
- iv. schadelijk is voor de Nederlandse mediasector;
- v. zou moeten worden vervangen door een bepaling waarin alle Nederlandse content meetelt.

B. het gekozen percentage van 6% ongefundeerd, discriminator en ongerechtvaardigd hoog is;

C. het concept-wetsvoorstel Nederland binnen Europa op achterstand zet voor wat betreft het innovatie- en vestigingsklimaat;

D. onduidelijk is hoe/waarop geevalueerd zal worden

6. Hieronder lichten wij dit standpunt toe.

A. Beperking tot “cultureel aanbod”

7. Het concept-wetsvoorstel bepaalt dat niet alle Nederlandse content meetelt voor de investeringsplicht, maar alleen speelfilms, dramaseries en documentaire(serie)s die voldoen aan bepaalde voorwaarden.

i. Beperking tot “cultureel aanbod” vormt verstrekking overheidsingrijpen

8. Het voorstel ondermijnt hiermee de redactionele vrijheid van aanbieders van VOD-diensten om content te maken die aansluit bij de wensen van hun kijkers, en daarmee hun ondernemersvrijheid. Immers, het concept-voorstel stelt een bepaald soort content centraal en niet de wens van de kijker.

9. Met de eis om *cultureel* aanbod te verspreiden kent het wetsvoorstel een maatschappelijke taak toe aan commerciële aanbieders van VOD-diensten die daar niet thuishoort. Dit is nu juist waarom Nederland, net als de rest van de EU, een duaal bestel kent waarin de publieke omroep overheidssubsidie ontvangt om publiek aanbod te produceren, en commerciële aanbieders niet.

10. In de Memorie van Toelichting bij het wetsvoorstel wordt opgemerkt dat er wel vaker beperkende maatregelen worden opgelegd aan commerciële partijen, getuige de Nederlandse quotaverplichtingen die ook op commerciële lineaire zenders gelden. Hiermee wordt echter voorbijgegaan aan het feit dat de nu voorgestelde maatregelen vele malen verder gaan dan dat, door ook voor te schrijven binnen welke genres moet worden geproduceerd en aan welke culturele eisen binnen die genres moet worden voldaan.

11. Hoe groot dit verschil is wordt wel duidelijk wanneer wordt bedacht dat Discovery zich meer dan 30 jaar lang niet bezig houdt met Nederlandse speelfilms, dramaseries en documentaire(serie)s zoals gedefinieerd in het wetsvoorstel. Wij zijn een bedrijf dat zich heeft toegelegd op een heel specifiek segment van het media-aanbod en dat juist

daaraan zijn bestaansrecht ontleent. Het uitzenden van de door de minister beoogde genres past niet binnen deze, in ruim 30 jaar zorgvuldig opgebouwde en onderhouden, bedrijfsstrategie.

12. Het is juist deze profilering die maakt dat onze VOD-diensten een zelfstandig bestaansrecht hebben in een medialandschap dat gedomineerd wordt door grote tech platforms. Verwatering van dat profiel betekent dat je je kijkers kwijtraakt. Het is een illusie te denken dat wanneer wij er noodgedwongen voor zouden kiezen speelfilms en (drama)series uit te zenden, onze kijkers in die keuze mee zouden gaan. We merken dat, net als het geval is bij lineaire televisie, onze kracht er nu juist in ligt dat we door ons specifieke profiel complementair zijn aan – in plaats van onderling uitwisselbaar met – andere publieke of commerciële VOD-diensten.
13. Als de Nederlandse overheid er niettemin voor zou kiezen alleen investeringen in specifieke genres te laten meetellen, ligt het voor de hand om ook alleen die partijen te verplichten om een bijdrage te leveren, die ook actief zijn in die genres. Dit is hoe het bijvoorbeeld in Duitsland en in Frankrijk is gedaan, waar bijdragen aan een filmfonds alleen worden verlangd van partijen die ook daadwerkelijk actief zijn in de filmindustrie doordat zij minimaal een bepaald aantal films per jaar verspreiden.

ii. Beperking tot “cultureel aanbod” maakt de investeringsplicht de facto tot heffing

14. Zoals volgt uit het bovenstaande komt het concept-wetsvoorstel voor ons de facto neer op een heffing. Wij kunnen het ons niet permitteren om ons ons profiel en daarmee ons publiek kwijt te raken.
15. De Memorie van Toelichting (pag. 8) bepaalt dat er een bewuste keuze is gemaakt om geen heffingen te introduceren, omdat dit wordt gezien als een instrument dat te marktverstrend werkt. Voor Discovery is dit echter precies wat het effect is van het wetsvoorstel.

iii. Beperking tot “cultureel aanbod” leidt tot verschraling media-aanbod, ook op cultureel relevante onderwerpen

16. De Memorie van Toelichting stelt dat het wetsvoorstel inzet op content die *“verhalen over onszelf, over anderen, over de samenleving”* vertelt, en die *“de leefwerelden in onze samenleving weerspiegelen”*. Dat is precies wat Discovery ook doet.
17. Door de beperking tot de genres films, drama en documentaires zullen productiebudgetten gaan verschuiven naar die genres. Als gevolg daarvan zullen andere soorten aanbod voor het brede publiek dat ook *“verhalen vertelt over onszelf, over anderen, over de samenleving”* komen te verdwijnen.
18. Te denken valt daarbij aan een talentenjacht als “Maestro” (AVROTROS), die op een lichte manier klassieke muziek naar het brede publiek brengt, of aan een realityprogramma als “Bij ons op het kamp” (RTL) dat de kijker meeneemt in de

gemeenschap van woonwagenbewoners en hun cultuur. Deze programma's vallen buiten de genres die zijn gekozen in het wetsvoorstel en komen als gevolg daarvan onder druk te staan.

19. De definitie van Nederlands cultureel aanbod in het concept legt twee criteria aan: het moet gaan om specifieke genres, en binnen die genres moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan. Voor zover het de bedoeling van de minister mocht zijn om de lat binnen de voorgeschreven genres heel laag te leggen waardoor ook soapseries en speelfilms als 'Verliefd op Ibiza' zouden meetellen, ziet Discovery overigens al helemaal niet meer in wat nog de rechtvaardiging vormt om alleen specifieke genres tot cultuur te bestempelen en te laten meetellen. In dat geval ligt het veel meer voor de hand om *alle* Nederlandse content te laten meetellen. Voor Discovery maakt dit *alle* verschil, gelet op het feit dat wij in het geheel niet actief zijn op het gebied van speelfilms en series.

iv. Beperking tot “cultureel aanbod” is schadelijk voor Nederlandse mediasector

20. Het feit dat het concept-wetsvoorstel alleen cultureel aanbod laat meetellen zal zorgen voor marktverstoring bij producenten. Investerings zullen verschuiven richting een zeer selecte groep. Producenten van niet-cultureel geachte content, zoals sport, entertainment en reality tv, zullen hierdoor schade oplopen.
21. De Memorie van Toelichting stelt dat dit te rechtvaardigen valt omdat genres als sport en nieuws niet onder druk zouden staan (MvT, pag. 24). Deze stelling is op geen enkele wijze onderbouwd, en is pertinent onjuist.
22. Overigens zullen ook producenten van Nederlands cultureel aanbod niet onbeperkt voordeel hebben van het concept-wetsvoorstel. In ons geval zal bijvoorbeeld een de facto heffing van 6% op de omzet van onze VOD-dienst ten koste gaan van de Nederlandse producties die wij anders hadden laten produceren, en daarmee van abonnees op onze dienst voor wie dat soort content nu juist een reden vormde om een abonnement te nemen. Als gevolg van een mogelijke afname in omzet als gevolg van een afname van het aantal abonnees, zal er vanuit Discovery dus minder geld beschikbaar komen voor de Nederlandse mediasector, zowel voor onze eigen content als voor een heffing die onze concurrenten kunnen gebruiken om Nederlands cultureel aanbod van te laten produceren.

v. Alle Nederlandse content zou moeten meetellen

23. Alle hierboven geschetste nadelen zouden verdwijnen op het moment dat ervoor wordt gekozen om alle Nederlandse content te laten meetellen voor de investeringsplicht.
24. Daarbij kan Nederlandse content worden gedefinieerd door simpelweg te verwijzen naar artikel 3.24 van de Mediawet. Iedere speler in de keten kan dan vanuit zijn eigen identiteit / bedrijfsmodel / wettelijke opdracht content blijven maken, waarbij de wet echter waarborgt dat het aandeel *Nederlands* product voldoende groot zal zijn.

B. Het gekozen percentage van 6% is ongefundeerd, discriminator en ongerechtvaardigd hoog

25. Het wetsvoorstel gaat uit van een percentage van 6% voor SVOD diensten en van 3% voor diverse andere diensten waaronder bioscopen en AVOD diensten.
26. Het wetsvoorstel bevat geen enkele onderbouwing waarom nu juist voor deze percentages gekozen is. Uit het wetsvoorstel volgt dat sprake lijkt te zijn van een doelredenering waarbij is bedacht dat men EUR 50 miljoen extra uit de markt wil halen, dat SVOD diensten veel opbrengen en dat een hoog percentage handig is om dat bedrag te bereiken.
27. Hierover kan veel worden gezegd, waaronder:
- dat een wetsvoorstel waarbij wordt ingegrepen op redactionele vrijheid en waarbij sprake is van een substantiele lastenverzwaring voor commerciële partijen met als doel hen het soort content te laten maken waarvoor nu juist de publieke omroep in het leven was geroepen, niet op een doelredenering gebaseerd zou moeten zijn wanneer bepaald wordt hoe hoog de bijdrage moet zijn;
 - dat het jaren duurt om een SVOD dienst rendabel te maken waardoor de opmerking dat "SVOD diensten geld verdienen" in de praktijk maar zeer ten dele opgaat, en de keuze om SVOD diensten generiek aan te slaan voor 6% van hun omzet ongerechtvaardigd en disproportioneel hoog is;
 - dat een hogere omzetsdrempel waarboven de investeringsplicht van toepassing is dan ook voor de hand ligt;
 - dat nu kennelijk wordt toegewerkt naar een doel, het te behalen doel ook als maximum zou moeten worden gesteld en wat stevig moet worden verankerd in de wet.
 - dat het percentage in de wet moet worden vastgelegd en niet in lagere regelgeving. Het wetsvoorstel is op dit punt onduidelijk nu de wettekst 6% vastlegt maar de Memorie van Toelichting bepaalt dat het percentage in een AmvB zal worden vastgelegd;
 - dat het wetsvoorstel zonder enige onderbouwing AVOD-diensten indeelt in de categorie die 3% moet betalen (terwijl dat in een eerdere consultatieversie nog 6% was), en daarmee miskent dat SVOD en AVOD diensten vechten om de gunst van dezelfde kijkers. Dat de modellen niet strikt van elkaar te scheiden vallen volgt ook wel uit het feit dat er, ook op de Nederlandse markt, ook een hybride vorm van SVOD en AVOD genaamd HVOD (Hybrid Video on Demand), waarvan het wetsvoorstel overigens niet bepaalt hoe hoog dit zal worden aangeslagen. Er is geen reden om SVOD-diensten twee maal zo zwaar te belasten als AVOD-diensten. Het zou voor de hand liggen dat SVOD-diensten, AVOD-diensten en HVOD-diensten in plaats daarvan allemaal worden aangeslagen voor 3%;
 - met 3% zou Nederland ook minder uit de pas lopen binnen Europa, zoals hieronder zal worden toegelicht;

28. Met alle onzekerheid die het wetsvoorstel met zich meebrengt voor wat betreft de impact daarvan op de hele keten, ligt het voor de hand dat eerst een tijdelijke maatregel wordt getroffen, waarbij voor alle partijen eenzelfde percentage geldt van 3%. De impact en effecten van zo'n maatregel kunnen dan worden gevolgd en gemeten, waarna – bijvoorbeeld 4 jaar nadat de eerste investeringen op grond van de tijdelijke maatregel hebben plaatsgevonden – kan worden bepaald of en zo ja welke definitieve maatregel wordt getroffen.

C. Het concept-wetsvoorstel zet Nederland binnen Europa op achterstand.

29. De AVMS Richtlijn biedt lidstaten de mogelijkheid om mediapartijen te verplichten te investeren in Europese producties.
30. Lang niet alle EU lidstaten maken gebruik van deze mogelijkheid. Voor zover dat wel gebeurt geldt dat Nederland veel restrictiever is dan andere landen door uitsluitend investeringen in (i) nationale producties (ii) binnen bepaalde genres die (iii) aan bepaalde culturele eisen voldoen te laten meetellen voor de investeringsplicht.
31. Nederland stelt zichzelf met de in het wetsvoorstel gemaakte keuzes dan ook op achterstand bij andere Europese lidstaten. Het argument in de Memorie van Toelichting (pag. 7) dat met dit wetsvoorstel een gelijk speelveld creert met andere landen, zodat Nederland niet achterop raakt, gaat niet op. Hierbij zij overigens nog opgemerkt dat in landen zoals Duitsland en (zelfs) Frankrijk, waar een verplichting geldt om te investeren in een filmfonds, partijen zoals Discovery die niet actief zijn in de speelfilmindustrie daaraan niet hoeven bij te dragen.
32. De investeringsmaatregel vermindert de aantrekkelijkheid van Nederland voor internationale mediaspelers om zich hier te vestigen, en daarmee de mogelijkheid voor Nederland om zichzelf te manifesteren als dé mediahub van Europa. Dat kan impact hebben op de werkgelegenheid, op economische mogelijkheden voor Nederlandse toeleveranciers, en op innovatie waarvan de Nederlandse kijker kan profiteren. Na de aankondiging van Brexit heeft Nederland zichzelf richting mediabedrijven als het onze geprofileerd als de nieuwe media hub in de EU. Daarbij werd gewezen op het positieve investerings- en innovatieklimaat. Het huidige wetsvoorstel weerspiegelt dat op geen enkele manier. Dit heeft onherroepelijk een effect op de manier waarop Europese mediabedrijven naar Nederland kijken.

D. Onduidelijk is hoe/waarop zal worden geevalueerd

33. Het wetsvoorstel verwijst naar een evaluatie die vier jaar na inwerkingtreding zal plaatsvinden. Het voorstel geeft echter niet aan waaraan zal worden getoetst, en in welk geval dus een positief oordeel kan worden geveld, of juist aanpassing van de wet nodig is. Het voorstel geeft ook niet aan hoe het mogelijk zal zijn om effecten en impact te evalueren zonder dat een nulmeting is gedaan.

34. Dit vormt te meer reden om in eerste instantie een tijdelijke maatregel te introduceren en de ontwikkelingen te monitoren, zoals hierboven (in par. 28) voorgesteld.
35. Wij merken ten aanzien van de evaluatie nog op dat voor de hand ligt dat daarin wordt betrokken in hoeverre sprake is van een toename in kijkers naar Nederlandse culturele content.

Tot slot

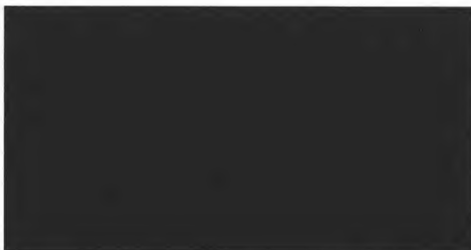
Discovery levert al decennia een bijdrage aan het Nederlandse medialandschap, ook met Nederlandse producties die passen bij onze identiteit. Het wetsvoorstel zal voor ons echter neerkomen op een heffing op de omzet van onze VOD-diensten en daarmee onvermijdelijk tot een verlies aan kijkers naar die diensten.

Zoals hierboven toegelicht is de beperking tot specifieke genres in het voorstel naar ons oordeel bovendien schadelijk voor de Nederlandse mediasector en het pluriforme medialandschap als geheel.

Wij pleiten er dan ook voor dat *alle* Nederlandse content meetelt voor de investeringsplicht, zodat iedere speler in de keten vanuit zijn eigen identiteit / bedrijfsmodel / wettelijke opdracht content kan blijven maken, waarbij de wet echter waarborgt dat het aandeel *Nederlands* product voldoende groot zal zijn.

Door dit te doen en door op alle spelers een gelijk percentage van 3% toe te passen, wordt bovendien voorkomen dat Nederland zich achterstelt binnen Europa en dat de aantrekkelijkheid van Nederland als mediahub voor Europa geen schade oploopt. De kijker heeft in dat geval de mogelijkheid om allerlei soorten Nederlandse content te bekijken op VOD diensten die een eerlijke kans krijgen in een markt die onder druk staat van grote tech platforms.

Hoogachtend,

Amsterdam, 26 november 2020

Reactie Filmfonds, internetconsultatie wetsvoorstel Investeringsverplichting voor het Nederlands cultureel audiovisueel product

Investeringsverplichting: een cruciaal instrument

De voorgenomen investeringsverplichting voor eindexploitanten is een cruciaal instrument om te komen tot een gezond ecosysteem voor film en AV in navolging van de Europese AVMD Richtlijn (14 november 2018) die ook elders in Europa is of wordt ingevoerd. Het wetsvoorstel is een relevante reactie op de eensluidende signalen uit de film- en av-sector m.b.t. het ontbreken van voldoende circulariteit van de keten. Zoals vele filmmakers en partijen uit de Nederlandse filmsector in de open brief *Circle of Film* (2 oktober 2019) aan bewindslieden en Kamerleden het verwoordden:

“Wil de Nederlandse filmcultuur overleven, dan zal de filmketen een filmketting moeten worden! Dan moet het einde van die keten (de filmexploitatie) aan het begin (de filmproductie) geklonken worden. Dan moeten de baten aan het einde de ‘boost’ voor een nieuw begin zijn. [...] Als de overheid de diverse en talrijke eindexploitanten van de films en series in financieel opzicht duurzaam onderdeel laat worden van de filmproducties, door een systeem van heffingen en investeringsverplichtingen [...], kunnen de filmmakers op hun beurt met behulp van deze financiële middelen zich beter en volwassener presenteren in de hedendaagse ‘filmjungle’.”

Het Filmfonds is derhalve verheugd over de stappen die de ministers van OCW in dit kader genomen hebben.

Kwaliteit en zichtbaarheid

Voor de levensvatbaarheid, flexibiliteit en originaliteit van een divers film- en medialandschap zijn onafhankelijke producties en producenten cruciaal omdat creativiteit en vernieuwing daarmee geborgd blijft. Het Fonds pleit daarom voor een duidelijke verankering in de wet van de onafhankelijke producent - voor alle aanbieders aan wie de wet wordt opgelegd - en een bijbehorende begripsbepaling waaruit blijkt dat deze vanuit die onafhankelijkheid in staat is om artistiek-inhoudelijk en bedrijfsmatig zelfstandig sturing en uitvoering te geven aan de productie. Daarvoor kan geput worden uit bestaande definities van Fondsen of EPC.¹ In lijn met de Europese Commissie en de implementatie van de andere Europese lidstaten zou het vastgestelde afnamepercentage van onafhankelijke producties zo hoog mogelijk (80%) moeten zijn.

Met het wetsvoorstel wordt beoogd de investeringen in Nederlandse films, series en documentaires van onafhankelijke producenten en makers te stimuleren en zo de positie en zichtbaarheid en daarmee het marktaandeel van het Nederlandse aanbod te versterken. Het gaat daarbij expliciet om het streven naar een divers, kwalitatief cultureel audiovisueel aanbod en een balans tussen verschillende categorieën: film en drama, documentaire en animatie, dan wel hybride vormen daartussen. De borging van deze categorieën in het wetsvoorstel is essentieel.

¹ Zoals bijvoorbeeld die van de European Producers Club: *An independent production company is a corporate legal entity established in an EU/EEA/Council of Europe/Eurimages Member State and whose main business is the development and production of audiovisual screen content and which is independent of broadcasters, VOD services and other audiovisual media service programme providers (“Media Services Company/ies”).*

Europese context

Met het voorliggend wetsvoorstel worden, net zoals met de implementatie van de Europese richtlijn als zodanig, de minimale vereisten geregeld. Andere lidstaten zetten veelal verdergaande stappen via quota en heffingen, dan wel in de hoogte en specificatie van de investeringsverplichtingen.

Dat bleek ook uit de mapping die de European Audiovisual Observatory begin 2019 publiceerde in opdracht van 31 nationale filmfondsen, verenigd in de Association of European Film Agency Directors (EFADs).

Deze mapping (<https://www.filmfondsen.nl/page/7065/nationale-regelgeving-promotie-europese-films-en-series-in-eu-in-kaart>), die per land de verschillende actuele wetgeving toonde ter stimulering en promotie van nationale en Europese films en series liet onder meer zien dat:

- In 25 landen financiële investeringsverplichtingen van omroepen van kracht zijn;
- In 9 landen al financiële investeringsverplichtingen van VOD-diensten en distributeurs zijn ingevoerd;
- In 11 landen gelden heffingen op lineaire diensten (omroepen), ook zijn er landen die heffen op niet-lineaire diensten (VOD diensten) en andere spelers in de audiovisuele sector, zoals bioscoopexploitanten.

Het Europese speelveld zou dus een hoger investeringspercentage rechtvaardigen dan in het huidige wetsvoorstel het geval is. Te vrezen valt dat met de verhoudingsgewijs lage percentages van de investeringsverplichting ten opzichte van andere landen alsnog een kapitaalverlies (artistiek en financieel) voor Nederland als productieland en een verzwakte positie van de (onafhankelijke) producenten kan optreden.

In dit licht valt nog op te merken dat er geen duidelijke onderbouwing lijkt te zijn om (commerciële) lineaire televisiediensten uit te sluiten en dat er zeker in de toekomst, in analogie van de Europese Commissie, geëvalueerd zou moeten worden of de verplichting ook voor andere grote diensten zou moeten gelden, die wel direct profiteren van de Nederlandse markt, kijkers, en advertentie inkomsten.

Concluderend kan het Filmfonds stellen dat het voorliggende wetsvoorstel een cruciale eerste stap is naar een gelijk speelveld, waarvan het Fonds samen met de sectorverenigingen in de afgelopen jaren het belang onder de aandacht heeft gebracht bij de overheid.

Met vriendelijke groet,

Bero Beyer
Directeur/bestuurder

Wetsvoorstel investeringsverplichting voor het Nederlands cultureel audiovisueel product

Consultatie Netflix International B.V.

November 2020

Met interesse heeft Netflix kennis genomen van het conceptwetsvoorstel 'Wijziging van de Mediawet 2008 in verband met het invoeren van een investeringsverplichting ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product'. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om onze visie te delen op het conceptwetsvoorstel.

Introductie

Netflix is een video on demand (VoD) service met leden in meer dan 190 landen, die door het afsluiten van een maandelijks abonnement (SVOD) kunnen genieten van een breed aanbod aan tv programma's, series, documentaires, films en meer. Dit in een grote verscheidenheid aan genres en talen. Netflix biedt geen door de gebruiker gegenereerde inhoud, live programmering, sport of nieuws. Netflix heeft geen reclame op haar dienst en verkoopt niet, of geeft op andere wijze derden toegang tot persoonlijke gegevens. Netflix abonnees kunnen maandelijks hun lidmaatschap opzeggen. In een toenemend competitief landschap betekent dit dat we voortdurend blijven innoveren en hoog kwaliteit content bieden om onze leden tevreden te houden. Dit doen we in toenemende mate met Nederlandse en Europese content, want onze Nederlandse leden houden van Nederlandse producties en wij ook.

Netflix in Nederland

Netflix biedt sinds 2013 haar dienst aan in Nederland. Aanvankelijk richtten we ons op het distribueren van content van derden d.m.v. licenties. Sinds enkele jaren produceren we ook eigen, exclusieve content, altijd in samenwerking met producenten in het land. In Nederland werken we samen met talenten, producenten en omroepen. We investeren in **nieuwe originele producties, coproducties, vooraankopen** (pre buys) en in het wereldwijd beschikbaar maken van Nederlandse titels door **(exclusieve) (first-run) licenties**. Dit heeft ertoe geleid dat wereldwijd **honderden** Nederlandse verhalen beschikbaar zijn gekomen, met onder meer de Originals *Ares* en de *Fabeltjeskrant* en wereldwijde (first run) licenties voor *Bankier van het Verzet*, *Keizersvrouwen* en *Toon*. Het bestaande aanbod wordt verder uitgebreid met *De Slag om de Schelde* (coproductie), *Dirty Lines* (Original Serie), *Mijn beste vriendin Anne Frank* (coproductie), *Misfits 3* (pre buy), *Forever Rich* (Original Film), een exclusieve documentaire en nog vele andere titels. Ook zetten we in op **Vlaams-Nederlandse samenwerking** met *Undercover* (S1, S2, S3), de film *Ferry*, en de Kerstfilm *De Familie Claus*. Daarnaast zijn we trots op de Britse vertolking van *Brief voor de Koning*, de populaire Nederlandse kinderroman van Tonke Dragt. Daarnaast bieden internationale producties kansen voor Nederlands talent, zoals Marwan Kenzari in *The Last Guard*, Michiel Huisman in *Haunting of Hill House* en Gijs Blom en York van Wageningen in *Letter to the King*.

Uit deze titels blijkt dat het **aantal Nederlandse titels en daarmee Nederlandse investeringen enorm snel stijgt**, sinds onze eerste Nederlandstalige originele titel in 2019. Dit komt onder meer doordat Netflix recent lokaal is gaan produceren in Europa. Ook heeft het tijd nodig om samenwerkingen aan te gaan en onderdeel te worden van het Nederlandse ecosysteem. Door het aannemen van een manager acquisities & coproducties voor de Nederlandse markt (in augustus 2020) zien we dat de Nederlandse

catalogus nog sneller zal groeien. Kwalitatieve, lokale content heeft een enorm groot potentieel publiek. We zien dat **wereldwijd nog nooit zoveel mensen naar Europese producties kijken**.

Ook hebben de activiteiten van Netflix **economische impact** in Nederland. Sinds 2014 is het hoofdkantoor van Netflix International B.V. voor Europa, Afrika en het Midden Oosten (EMEA) in Amsterdam gevestigd. Netflix International B.V. is een snelgroeiend bedrijf: in 2014 waren er enkele medewerkers, in 2018 waren het er 200 en in 2020 zijn hier ca. **500 werknemers in Amsterdam** werkzaam (met Nederlandse arbeidscontracten). Netflix valt hiermee voor haar volledige dienstverlening in de EU onder het Nederlands mediarecht met het Commissariaat voor de Media als toezichthouder.

Een vitale lokale audiovisuele sector is belangrijk voor het produceren van hoogwaardige producties. Niet alleen door producties en aankopen van Nederlandse titels leveren wij een bijdrage aan het de Nederlandse audiovisuele sector, maar ook door **lokale samenwerkingen** op te zetten en economische impact te genereren. Een voorbeeld hiervan is het **COVID-steunfonds** voor de filmsector samen met Nederlands Filmfonds, en de **'New Voices Contest'** in samenwerking met Scriptbank i.h.k.v. talentontwikkeling. Netflix gelooft dat meer kijkers zichzelf gerepresenteerd willen zien in series en verhalen. Hiertoe hebben we een wedstrijd uitgeschreven, gericht op het vinden van New Voices: scenarioschrijvers die een nieuw soort, krachtige verhalen vertellen.

Het wetsvoorstel

Netflix is dankbaar voor de mogelijkheid om onze overwegingen t.a.v. dit wetsontwerp met het ministerie van OCW te delen. Wij hopen hiermee een constructieve bijdrage te leveren aan de juiste vormgeving van de investeringsverplichting en daarmee aan de ontwikkeling van het audiovisuele ecosysteem in Nederland.

Aanleiding van het wetsvoorstel

Aanleiding voor het wetsvoorstel is het sectoradvies **Zicht op zo veel meer** van de Raad voor Cultuur (RvC), waarin deze aanbevelingen doet om de kwaliteit en de zichtbaarheid van Nederlandse films, series en documentaires te versterken. Dit advies is gepubliceerd in Februari 2018, met onderzoek over 2017. Het ministerie van OCW zal ook zien dat sinds 2017 de audiovisuele sector sterk veranderd is. Er zijn meer VoD aanbieders tot de markt toegetreden en de competitie is sterk toegenomen. Voor Netflix geldt dat lokale producties sindsdien wereldwijd, en ook in Nederland, van de grond zijn gekomen. De stelling die ten grondslag aan het sectoradvies ligt, en daarmee ook aan het wetsvoorstel, is dat VoD diensten zoals Netflix nagenoeg niets in de Nederlandse av sector investeren. Deze stelling is overduidelijk **achterhaald** en anno 2020 niet meer aan de orde (zie pagina 1 van deze consultatie inbreng). Alleen al voor Netflix geldt dat het **budget voor Nederlandse content is [REDACTED] in vergelijking met 2017**.

Een tweede probleemstelling van de RvC is dat bedrijven als Facebook, Google/YouTube niets investeren in de Nederlandse av sector. Echter, zij vallen buiten de scope van het huidige wetsvoorstel waardoor aan deze situatie niets zal veranderen.

¹ RvC advies 'Zicht op zoveel meer' p.14.

Ten tijde van het RvC advies was de herziening van de **AVMS² richtlijn** nog niet aangenomen door het Europees Parlement. Nu, bijna drie jaar later, is deze wetgeving geïmplementeerd en van kracht. De nieuwe AVMSD beoogt onder meer Europese producties te stimuleren. Dit betekent onder meer dat de constant groeiende (Nederlandse) catalogus van VoD diensten voor **30% uit Europese content** moet bestaan. Tevens zijn aanbieders verplicht deze content **prominent** zichtbaar te maken op de dienst. Deze ontwikkelingen, die beogen een positief effect te hebben op de toegankelijkheid, zichtbaarheid en productie van lokale producties, zijn niet meegenomen door de RvC. Gezien de grote marktontwikkelingen in de afgelopen jaren is dit **onderzoek niet langer representatief** voor de markt.

Investeringsverplichting

Netflix heeft de ambitie om de komende jaren in toenemende mate Nederlandse content aan te bieden en hierin te investeren; of hier een wettelijke verplichting aan ten grondslag ligt of niet. Ondanks dat de investeringsverplichting een instrument is dat grote impact heeft op de keuzes die Netflix als private onderneming maakt, kunnen wij **grotendeels achter dit gekozen instrument staan**. Allereerst verwelkomen wij het voorstel en de inspanningen die zijn geleverd om ervoor te zorgen dat de financiële verplichtingen zoveel mogelijk **direct ten gunste komen aan de creatieve sector** en het audiovisuele ecosysteem. De verplichting om direct te investeren in Nederlandse content (in tegenstelling tot een heffing) maakt dat mediadiensten **actief** zijn op de Nederlandse markt, samenwerkingen aangaan en gezamenlijk met Nederlandse producenten mooie, Nederlandse verhalen maken. Dit komt de sector ten goede en het Nederlandse **aanbod** voor consumenten wordt vergroot. Ook kunnen wij ons vinden in de keuze dat de investeringsverplichting aan **(co-)producties, recente licenties en pre-buys** kunnen worden besteed. Dit zijn allen belangrijke instrumenten voor de totstandkoming van de financiering van films en tv series en vormen een even grote waarde vanuit het oogpunt van investering. Tevens biedt het wetsvoorstel de mogelijkheid om de investering te **spreiden** over meerdere jaren (eventueel via een samenwerking in een privaat fonds) zodat **grote producties worden gestimuleerd**.

Tegelijkertijd willen wij onze zorgen adresseren t.a.v. proportionaliteit en het discriminatoire karakter van het wetsvoorstel. Ook pleiten wij voor een ruimere flexibiliteit in de besteding van de investeringsverplichting.

1. Discriminatoir en niet toekomstvast

De herziene Audiovisuele Mediadiensten Richtlijn AVMSD (2018) beoogt de productie en zichtbaarheid van Europese werken te versterken door naast het 30% Europees content quotum en bijbehorende 'zichtbaarheidsverplichtingen', lidstaten de mogelijkheid te bieden om mediadiensten te verplichten een financiële bijdrage te leveren aan de totstandbrenging van Europese producties (artikel 13.2). De Europese Commissie laat de eventuele invulling van de verplichting aan lidstaten over, maar vereist (art. 13.2) dat de financiële bijdrage "**proportioneel en niet-discriminerend** dient te zijn".

Echter, het wetsontwerp stelt voor om **alleen mediadiensten op aanvraag met een abonnementsmodel (SVOD)** een investeringsverplichting van **6%** op te leggen. Mediadiensten op aanvraag met een andere businessmodel (**een advertentie en transactiemodel**) krijgen een verplichting van **3%** van de omzet. Uit de wettekst en uit de MvT wordt niet duidelijk **waarom het onderscheid** wordt gemaakt op basis van businessmodel en SVOD een dubbel zo hoog percentage tegemoet kan

² Richtlijn (EU) 2018/1808 herziening van de Audiovisuele Mediadiensten Richtlijn.

zien. Wel is de beoogde verplichting voor **AVOD verlaagd** van 6% naar 3% in vergelijking met de vorige consultatieversie (maart 2020) en zijn **commerciële omroepen** sindsdien **buiten beschouwing** gelaten. Het onderscheid is ons inziens niet conform het niet discriminerende principe van de AVMSD en is reden om uitdrukkelijk bezwaar te maken tegen deze keuze. Het artificiële onderscheid op basis van businessmodel is niet alleen **discriminatoire**, maar ook **niet toekomstvast**. De afgelopen jaren is gebleken hoe enorm innovatief deze sector is: keer op keer worden nieuwe vormen ontwikkeld hoe producties aan consumenten te tonen. Lineair, non lineair, SVOD, TVOD en AVOD zullen steeds sterker **convergeren**. Door **één percentage (van 3%)** te hanteren **voor alle mediadiensten, ongeacht betalingsvorm**, wordt er ruimte gegeven aan innovatie in bedrijfsmodellen.

Het **gebrek aan uitleg** voor de gekozen percentages blijkt uit de toelichting rond commerciële omroepen in de MvT. Zij worden uitgesloten omdat zij al een “**zodanig groot aandeel investeren dat het niet nodig is de investeringsverlichting aan die omroepen op te leggen**.”³ Bij deze uitleg dringt de vraag zich op wat ‘zodanig groot’ is en in hoeverre geldt dit voor andere mediadiensten (nu en in de toekomst)? Wat is de investeringsgrens waardoor het ministerie van OCW beoordeelt dat door de hoogte van de investeringen, een investeringsverplichting niet langer nodig is?

Tegelijkertijd stelt de MvT over VoD diensten dat “zij in zeer beperkte mate bijdragen aan de totstandkoming van Nederlandse films, series en documentaires⁴”. Op welke (actuele) cijfers is dit gebaseerd? En in hoeverre zit hierin verschil tussen SVOD, TVOD en AVOD? In de productieketen en filmfinanciering speelt SVOD juist een steeds grotere rol voor producenten.

Daarnaast willen wij benadrukken dat het van belang is om in het wetsvoorstel het beoogde percentage op te nemen, in tegenstelling tot de MvT p. 17 die stelt: “dat deze percentages bij Algemene Maatregel van Bestuur zullen worden vastgesteld”. Aanbieders willen weten waar ze aan toe zijn.

2. Proportioneel

Hoewel Netflix in beginsel positief tegenover een investeringsverplichting staat, zet het op dit moment een aantal vraagtekens bij de invulling van het wetsvoorstel. Dit omdat wij **6% een te hoog percentage** vinden, vooral met het oog op de **beperkte omvang** van de Nederlandse av sector, het kleine **taalgebied** en de van oudsher beperkte focus op export van producties voor internationaal publiek. Door een dergelijk hoog percentage te hanteren, en de groei van mediadiensten in ogenschouw nemende, verwachten wij een **uitputting** van de markt.

De MvT stelt dat “op basis van de in het wetsvoorstel opgenomen percentages is de verwachting dat de extra investeringen door de betreffende aanbieders (...) jaarlijks in totaal circa 25-30 miljoen zullen zijn. Dit totaal is gebaseerd op geschatte omzetcijfers (...)”⁵ Door dit te baseren op **geschatte omzetcijfers van de afgelopen jaren**, houdt het ministerie geen rekening met de **groei** van de mediasector en de hoeveelheid nieuwe aanbieders. Dit terwijl in de afgelopen jaren is gebleken hoe snel de sector als geheel groeit en zich ontwikkelt. Hierdoor doet de vraag zich voor: wat betekent het voor de investeringsverplichting als het streefbedrag van 50 miljoen is bereikt? Wij pleiten ervoor dat de **gehanteerde percentages** in het wetsvoorstel **een maximum** zouden moeten zijn. Met het oog op de

³ Memorandum van Toelichting p.10.

⁴ Memorandum van Toelichting p.7.

⁵ Memorandum van Toelichting p.13.

groei van de sector en nieuwe aanbieders, pleiten wij ervoor om **3%** te hanteren voor SVOD aanbieders. Indien de sector de constante, te verwachten boost krijgt, kunnen de percentages verlaagd worden. Hiermee kan het ministerie een overvraag en uitputting van de markt komen.

3. Producties die in aanmerking komen

Netflix hecht veel waarde aan flexibiliteit in het stimuleren van Nederlands cultureel audiovisueel product. Een productie moet, volgens de criteria binnen de categorie cultuur, “als hoofdthema de Nederlandse maatschappij, cultuur, politiek of geschiedenis hebben.”⁶ Wij zien dat deze thema’s **constant in ontwikkeling** zijn en zodoende een **brede invulling vereisen**. Ook hiervoor geldt dat het van belang is om duidelijkheid te scheppen voor bedrijven en de invulling bij wet vast te leggen, in tegenstelling tot MvT p. 17⁷, waarin wordt gesteld: “Deze criteria zullen worden vastgesteld bij Algemene Maatregel van Bestuur.”

De MvT van het wetsvoorstel stelt daarnaast: “Ook zijn aanbieders vrij om binnen de categorie Nederlands cultureel audiovisueel product zelf te kiezen in welke productie(s) zij willen investeren⁸.” Echter, producties worden gelimiteerd door artikel 3b.2 welke stelt dat de betreffende investeringsverplichting kan worden besteed aan documentaires, series en films. Aan deze producties worden **specifieke eisen** gesteld in onder meer **duur van de productie**: zo komen documentaireseries in aanmerking als zij minimaal 120 minuten duren, voor documentairefilm geldt een minimum van 50 minuten; dramaseries moeten in totaal ten minste 120 minuten duren; en voor kinderseries geldt: 100 minuten, verdeeld over afleveringen van minstens 10 minuten. Speelfilms met het genre fictie komen in aanmerking met een vertoningsduur van minimaal 60 minuten. De selectie van deze genres, inclusief tijdsvereisten, zijn wat ons betreft te specifiek en doen **onvoldoende recht aan de innovatie en ontwikkelingen** in de sector. Zo heeft de afgelopen jaren flinke vernieuwing in de categorie ‘High End Series’ plaatsgevonden; deze producties zijn in kwaliteit, budget en culturele waarden vergelijkbaar met feature films. Tegelijkertijd zien we ‘shorts’ opkomen. Ongetwijfeld innoveert de av markt de komende jaren verder. Om hier oog voor blijven te hebben, pleiten wij ervoor om artikel 3b.2 zodanig aan te passen dat binnen de huidige definitie van Nederlandse content investeringen in **‘Nederlandse producties’** toe zijn gestaan. Hiermee is er ook ruimte voor het genre **‘innovatieve producties’**, wat tevens onderdeel is van het advies van de RvC.

Deze wijziging geeft tegelijkertijd gelegenheid om **cabaret en stand-up comedy** te includeren. Wij zijn verbaasd dat investeringen hierin momenteel niet worden erkend. Dit zijn belangrijke culturele uitingen die bij uitstek de Nederlandse maatschappij reflecteren. De makers zijn onderdeel van de creatieve gemeenschap.

Tenslotte stelt het wetsvoorstel dat een nader te bepalen percentage van de investeringsverplichting moet worden besteedt aan onafhankelijke producties, verwijzend naar de definitie in de Mediawet. Deze extra verplichting en verscherping geeft wederom aanleiding om het beoogde percentage te heroverwegen. Ook hierin is het belangrijk om vooraf duidelijkheid te geven aan mediadiensten die worden geacht hierin te investeren door een percentage mee te nemen in dit wetsvoorstel en de definitie te hanteren zoals deze momenteel wordt gebruikt.

⁶ Memor e van Toe cht ng p.9

⁷ Eveneens op p.19 van de Memor e van Toe cht ng.

⁸ Memor e van Toe cht ng p.16.

4. Versterking infrastructuur

Het wetsvoorstel onderbouwt onvoldoende waarom een dergelijke investering nodig is en of de voorgestelde maatregel het beoogde doel bereikt. Het Dialogic onderzoek (2019) spreekt van 'systeemfalen', een versnipperde productiesector en de roep om kwaliteitsverbetering⁹. Ook het Adviescollege toetsing regeldruk adviseert aandacht te besteden aan hoe deze maatregelen het systeemfalen van de sector tegen gaan. Het is echter niet duidelijk uit de MvT hoe dit wordt opgelost.

Netflix ziet dat lokaal gemaakt verhalen, ook Nederlandse verhalen, een internationaal publiek kunnen aanspreken. Niet alleen de culturele elementen uit een verhaal zijn hierin van belang, maar ook de kwaliteit van de productie. Wij willen benadrukken dat deze investeringsverplichting niet op zichzelf gezien kan worden: er is een bredere visie op de Nederlandse audiovisuele sector nodig. Een **goede infrastructuur** waardoor **talent kan bloeien** en waardoor **kwalitatief hoge producties** van de grond komen, die de mogelijkheid hebben om te kunnen **'reizen'**. De investeringsverplichting zorgt dat de private partijen bijdragen. Wij willen deze gelegenheid aangrijpen om ook aandacht te vragen voor stimuleringsmaatregelen vanuit de overheid (**tax incentives**) die ervoor zorgen dat het aantrekkelijk is om in de Nederlandse markt te investeren. En die ook zonder bioscooprelease te benutten zijn. We verwachten dat andere financierende partijen zoals fondsen de groei van Nederlandse content aan kunnen. Wij doen dan ook de oproep aan het ministerie van OCW om de infrastructuur te bieden waardoor de Nederlandse av sector kan **floreren**, het benodigde talent in **cast én crew** aanwezig is, en de hoeveelheid extra producties zich ook daadwerkelijk **uitbetalen**. Uiteraard denken wij hier graag over mee.

Conclusie

Hoewel Netflix positief is over de keuze voor dit instrument dat ervoor te zorgt dat mediadiensten investeren in de lokale audiovisuele sector, streven we naar een financiële bijdrage die 'proportioneel en niet discriminerend' is, zoals gespecificeerd in artikel 13.2 van de AVMSD. En een die toekomstvast is, en innovatie toelaat. Voor ons betekent dit **één percentage van maximaal 3% voor alle mediadiensten wat te besteden is aan Nederlandse producties**. Tenslotte willen wij u bedanken voor de mogelijkheid om onze visie uiteen te zetten. Uiteraard zijn wij bereid om onze suggesties nader toe te lichten.

Voor meer informatie:

Netflix International B.V.

 [@netflix.com](mailto:netflix.com)

⁹ Daog c "Verheff ng of verstor ng n opdracht van m n ster e van OCW (2019) p. 92.

Amsterdam, 25 november 2020

Betreft: reactie NVBF op externe consultatie 'investeringsverplichting'

Geachte heer, mevrouw

Na de interne consultatie over de voorgestelde investeringsverplichting voor de bioscopen en filmtheaters, ligt er nu een wetsvoorstel voor externe consultatie waarop wij wederom een reactie willen geven, ondanks het feit dat onze eerste reactie geen enkel gevolg heeft gehad.

Corona en de 3% - investeringsverplichting

Het wetsvoorstel dat nu ter consultatie ligt dateert uit de periode van vóór de corona-uitbraak. Op geen enkele manier wordt met de coronamaatregelen rekening gehouden.

Om in herinnering te roepen: van half maart tot 1 juni waren de bioscopen, filmhuizen gesloten; van 1 juni tot 1 juli mochten per zaal 30 bezoekers worden toegelaten; van 1 juli tot medio september 100 bezoekers. Na weer een tijdje volledig gesloten te zijn geweest mogen de bioscopen, filmhuizen nu 30 bezoekers ontvangen maar mag er (nog steeds) geen eten/drinken worden verkocht aan de bezoekers.

Het zal u niet verbazen dat de branche te maken heeft met een omzetverlies die zijn weerga niet kent. Alleen al voor het jaar 2020 wordt dit geschat op zo'n 300 mln. euro.

Het is fijn dat eerder aanvullende financiële steun is gekomen voor de aangesloten gesubsidieerde filmtheaters binnen onze vereniging. De toekomstige investeringsverplichting heeft geen directe negatieve gevolgen voor de meeste filmtheaters. Voor de bioscopen binnen onze vereniging zijn de gevolgen van de verplichting echter groot. Daarbij komt dat bioscopen tot op heden weliswaar een beroep hebben kunnen doen op de algemene ondersteuningsmaatregelen (NOW/TVL), maar deze bieden onvoldoende soelaas waardoor bioscopen inmiddels in zwaar weer verkeren, extra kredieten hebben moeten aanvragen en inmiddels zijn er al heel veel ontslagen gevallen.

1. Het duurt nog zeker t/m 2025 voordat de Nederlandse cinema weer wat zal zijn hersteld en je weer kunt spreken van een gezonde bedrijfsvoering. Daarbij voelen wij ons ondersteund door de Raad voor Cultuur die ook aangeeft dat de culturele sector minimaal vijf jaar nodig heeft om e.e.a. weer op te kunnen bouwen. Het is dan ook extra wrang dat juist nu een wetsvoorstel in consultatie ligt met een investeringsverplichting voor de Nederlandse cinema vertoners van 3% op de 'relevante' omzet.

Convenant en de 3% - investeringsverplichting

In 2010 hebben filmdistributeurs en bioscoopexploitanten, in vervolg op eerdere afspraken, een convenant getekend met o.a. de overheid waarbij werd afgesproken dat distributeurs en exploitanten extra geld zouden stoppen in de Nederlandse film.

Bij de overheid (op het budget van het Filmfonds is flink bezuinigd) en producenten is er blijkbaar meer behoefte aan meer financiële ruimte. Daaraan is in zoverre tegemoet gekomen dat in 2018 een nieuw convenant is gesloten met o.a. de overheid en producenten waarbij de bijdrage van distributeurs en exploitanten aan de Nederlandse film met nog eens 50% is verhoogd. Daaruit blijkt wel dat ook de vertoners, verenigd in de NVBF, substantieel (de vertoners nemen 60% van het bedrag dat is overeengekomen voor hun rekening), bijdragen aan de totstandkoming van Nederlandse audiovisuele producties.

2. De NVBF vindt het bestuurlijk onbehoorlijk dat zo snel volgend op de ondertekening van het nieuwe convenant uit 2018 – en zonder dat er een evaluatie heeft plaatsgevonden wat wél was afgesproken – er nu een

investeringsverplichting onze kant opkomt, waarbij in de toelichting op het wetsvoorstel is vermeld dat het convenant uit 2018 komt te vervallen.

Daarbij is goed om te beseffen dat met het vervallen van het convenant uit 2018 ook de financiële bijdrage van filmdistributeurs aan de Nederlandse film (= 40% van het totale bedrag) vervalt. Dit betekent dat de grote buitenlandse (USA-) filmdistributeurs Universal, Warner, Disney, Fox, Paramount, Sony niet meer zullen betalen aan het lokale, Nederlandse product. Dit lijkt tegenstrijdig te zijn aan wat de wetgever beoogt. Namelijk dat grote buitenlandse partijen het lokale product moeten ondersteunen.

3. Een reden waarom de buitenlandse (USA-) filmdistributeurs niet meer hoeven bijdragen aan de Nederlandse film wordt niet gegeven.

In het wetsvoorstel wordt de 3%-investeringsverplichting gekoppeld aan de omzet van filmvertoners. Voor alle duidelijkheid: over letterlijk iedere verkochte bioscoopticket in Nederland wordt gemiddeld 40% afgedragen aan filmdistributeurs voor filmhuur. De 60% die dan nog overblijft is nodig om personeel te betalen, de vaste lasten te kunnen voldoen (o.a. huur pand) en te kunnen afschrijven.

4. Om de 3%-investeringsverplichting te koppelen aan 100% van de omzet van de Nederlandse cinema vertoners (en niet 60%) is als onredelijk te kenschetsen.

Wij hebben tevens gelezen dat de 'relevante omzet' mede wordt bepaald door 'reclameboodschappen'. Tot op heden wordt namelijk een financiële bijdrage per betalende bezoeker afgedragen, dus zonder reclame inkomsten. Wellicht is dit over het hoofd gezien door de opstellers van de concept wetstekst. Bovendien geldt omgekeerd niet dat reclame-uitgaven niet worden afgetrokken.

5. Wij vinden het niet passend dat reclame gezien wordt als deel van de omzet.

Tenslotte het percentage zelf. Voorgesteld wordt deze op 3% te stellen. In de toelichting op de tekst wordt dit omschreven als 'redelijk'. Daar is geen onderbouwing voor. Het kan evengoed 4% als 1% zijn. Bovendien bevat het convenant enkele zekerheden (bv het lage BTW-tarief), die met het wegvallen van het convenant ook verdwijnen. In de toelichting staat wel vermeld dat 'het BTW-tarief niet zal wijzigen'.

6. Wie zegt ons dat het BTW-tarief voor de Nederlandse cinema laag zal blijven? Hoe hard is deze toezegging van de overheid?

De publieksfilm, onafhankelijke producties

In 2018 zijn via een convenant afspraken gemaakt over de Nederlandse publieksfilm. Daarbij gaat het om Nederlandse films die toegankelijk zijn voor een breed bioscooppubliek met de verwachting dat dit zal leiden tot behoorlijke bezoekersaantallen. Dit als onderscheid van de doelstellingen van het filmfonds.

Na het lezen van de concept wetstekst zijn wij hier niet meer zeker van. Er wordt namelijk gesproken over 'Nederlands cultureel audiovisueel aanbod'. Dat lijkt weinig op 'de Nederlandse publieksfilm'. Denk daarbij aan echte publiekstrekkingen als 'Bon Bini in Holland' en 'Soof'. Onze ongerustheid wordt overigens ook gevoed door artikel 3b.2, namelijk dat bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) nog criteria worden vastgesteld waaraan het 'Nederlands cultureel audiovisueel aanbod' zou moeten voldoen.

7. Wij vinden het onwenselijk dat nog nadere regels worden gesteld via een AMvB. Wij willen op voorhand weten waar we aan toe zijn: gaat het om publieksfilms die in potentie veel bezoekers trekken of niet? Geen onredelijke eis als dat de wetgever zou besluiten tot een 3%-investeringsverplichting voor de Nederlandse cinema vertoners.

Voor ons is ook niet duidelijk wat wordt verstaan onder 'onafhankelijke producties', artikel 3b.5 lid 3. Wij gaan ervan uit dat u daarmee bedoelt de producties die door onafhankelijke filmproducenten als Johan Nijenhuis & Co; Kaap Holland; Keyfilm etc. worden ingebracht.

8. Wij willen weten wordt verstaan onder onafhankelijke producties, ook graag met voorbeelden.

Verder wordt artikel 3b.5 lid 3 gesteld dat een vast percentage, vast te stellen via een AMvB, geïnvesteerd moet worden via onafhankelijke producties. Ook hiervoor geldt dat wij op voorhand willen weten waar we aan toe zijn. Als voor de Nederlandse cinema geldt dat 100% geïnvesteerd moet worden via onafhankelijke producties via onafhankelijke producenten dan hebben wij liever dat dit als zodanig in de wetstekst wordt opgenomen en is een AMvB niet nodig.

9. Wij vinden het onwenselijk dat een percentage van onafhankelijke producties wordt vastgesteld via een AMvB. Dat biedt een ontoelaatbare onzekerheid. Wij willen geen AMvB maar op voorhand duidelijkheid, via de wet, om welk percentage het gaat met inachtneming en onder duidelijkheid van 7. en 8. Op deze wijze lijkt het erop dat toch wordt aangestuurd op een verkapte heffing in plaats van een investeringsverplichting, iets waarvan juist eerder afstand werd genomen.

Tenslotte zij opgemerkt dat wij ons intern aan het beraden zijn aan de oprichting van een nieuw Nederlands Filminvesteringsfonds voor de Cinema waarmee, evenals met het vervallen van het genoemde convenant, automatisch de NVBF - medewerking (bestuurlijk; financieel) aan het Abraham Tuschinski Fonds komt te vervallen. In het nieuwe private fonds zullen gelden van aangesloten NVBF-leden worden gestort t.b.v. Nederlandse publieksfilms. Op die wijze kan Nederlandse productie volume worden gecreeërd en wordt versplintering tegen gegaan.

In afwachting van uw reactie,

met vriendelijke groet,

Winnie Sorgdrager
Voorzitter NVBF

Amsterdam, 25 november 2020

The Walt Disney Company Benelux (TWDC) maakt graag gebruik van de geboden mogelijkheid te reageren op het ter consultatie aangeboden wetsvoorstel *Investeringsverplichting ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product*.

TWDC onderschrijft het belang van Nederlandse audiovisuele content in een pluriform medialandschap en neemt daarin ook al decennialang haar verantwoordelijkheid. TWDC meent echter dat het voorliggende wetsvoorstel disproportioneel en discriminatoir ingrijpt in het Nederlandse audiovisuele ecosysteem en onvoldoende onderbouwd is.

TWDC pleit voor een evenwichtige en flexibele maatregel, die geen marktverstoring heeft op het door de consument zeer gewaardeerde Nederlandse pluriforme medialandschap en stelt voor:

- ❖ De voorgestelde definitie van 'Nederlands cultureel audiovisueel product' is zeer strikt en genres worden uitgesloten; dit beperkt onnodig de ruimte om te investeren in (alle) Nederlandse producties. De overheid kiest er met dit wetsvoorstel bovendien voor inhoudelijk te sturen op de programmering van commerciële mediapartijen en raakt daarmee aan de (unieke) kern van onze positionering cq belofte richting kijker. Het wetsvoorstel heeft daardoor als het ware alsnog de werking van een heffing. Het is eens te meer belangrijk om onze trouwe kijkers te behouden in een tijd waarin inkomsten in belangrijke mate onder druk staan. TWDC pleit ervoor de definitie in het wetsvoorstel in lijn te brengen met de huidige definitie van audiovisueel product in de Mediawet (waarbij de nadruk ligt op Nederlands- of Friestalige producties) en alle genres / categorieën in scope te nemen.
- ❖ Het wetsvoorstel geeft geen onderbouwing voor de hoogte van de percentages (3% en 6%) en is discriminatoir waar het gaat om het onderscheid in de toepassing van de voorgenomen percentages. Tot nu toe werden aanbieders onderscheiden waarvoor het gebruikelijk is om zelf te investeren in audiovisueel media-aanbod én aanbieders die dat doorgaans niet doen. Zo ontstonden twee categorieën (consultatieversie wetsvoorstel en MvT maart 2020): "3% Voor aanbieders die direct verdienen aan media-aanbod maar doorgaans niet rechtstreeks in dit aanbod investeren (bioscoopdiensten en TVOD-diensten) en 6% voor aanbieders die wel rechtstreeks in media-aanbod investeren, SVOD- en AVOD-diensten". In het nu voorliggende wetsvoorstel wordt deze rationale ten onrechte en zonder verdere argumentatie losgelaten

en zijn AVOD-diensten onder het mildere regime (van bioscoopdiensten en TVOD) gebracht. Een hybride model (HVID) binnen één type mediadienst blijft overigens geheel onbenoemd. Betoogd wordt dat SVOD-aanbieders 'vanwege hun verdienmodel vaak hoge opbrengsten genereren', hetgeen dé rechtvaardiging zou moeten zijn voor het toepassen van het hogere percentage van 6% voor (alleen) SVOD diensten. Aan de andere, kostenkant van de medaille – denk aan hogere investeringen, hogere kosten, ondernemersrisico - wordt volledig voorbij gegaan. Wij plaatsen daarbij nadrukkelijk vraagtekens. Alle mediapartijen dingen om dezelfde gunsten / kijktijd van de consument. Door verschillende percentages toe te passen, creëert het wetsvoorstel middels een van de belangrijkste materiële componenten uit het wetsvoorstel, een ongelijke, oneerlijke uitgangspositie voor mediapartijen. TWDC ziet geen objectieve argumentatie die het creëren van een non-level playing field op basis van businessmodel, zou rechtvaardigen. TWDC pleit er nadrukkelijk voor dit discriminatoire element in het wetsvoorstel te repareren en één gelijk percentage van 3% voor alle mediadiensten (op aanvraag) te hanteren.

- ❖ TWDC spreekt haar zorg uit over de kwantitatieve onderbouwing van het wetsvoorstel, zo ook over het ontbreken van een gedegen impact assesment. Een grondige evaluatie van de voorgenomen maatregel, dan wel toetsing van het al dan niet realiseren van doelstellingen, is welhaast onmogelijk als deze niet / slechts ten dele in een nulmeting zijn beschreven. TWDC stelt om die reden voor om nu tot een tijdelijke maatregel over te gaan, de (positieve en negatieve) effecten op het Nederlandse audiovisuele ecosysteem nauwgezet te volgen en bij het voorgenomen evaluatiemoment over vier jaar een besluit te nemen over wet- en regelgeving. Zo kan beter worden gestuurd op mogelijk disruptieve markteffecten, er ontstaat een dieper inzicht in de (omvang van) investeringen en voorkomen wordt dat met het voorliggende wetsvoorstel een nieuwe systeem-efficiëntie wordt gecreëerd.

Te strikte definities, uitsluiting van genres en hoge, discriminatoire percentages versterken elkaars marktverstoringende effect. TWDC vraagt om aan te sluiten bij de behoefte en wensen van de kijker en ruimte te geven aan ondernemerschap en creatieve vrijheid.

Navolgend een meer gedetailleerde uitwerking.

Nederlandse voetafdruk The Walt Disney Company

- The Walt Disney Company draagt al zo'n twintig jaar actief bij aan het Nederlandse medialandschap, zowel vanuit economisch als cultureel perspectief. Onze kijker neemt daarbij vanzelfsprekend een centrale positie in.
- Ruim 400 fte leveren, vanuit het Benelux hoofdkantoor in Amsterdam, dagelijks hun bijdrage aan de (overwegend Nederlandse) lineaire zenders FOX, FOX Sports (zes kanalen), National Geographic, National Geographic Wild, 24Kitchen, Disney XD, Disney Channel, Disney Junior, Baby TV, zo ook aan Disney+ (met Europese 'superlicentie' in Nederland).
- Het Europese hoofdkantoor van Disney Streaming Services is gevestigd in Amsterdam, waarmee een belangrijke impuls wordt gegeven aan technologie en innovatie in cq vanuit ons land.
- Via FOX Sports (meerderheidsbelang in een joint venture met Eredivisie Media en Marketing en Eredivisieclubs) wordt substantieel geïnvesteerd in het Nederlandse clubvoetbal, met bijdragen aan (jeugd)opleidingen, infrastructureren en competities. Ook in voetballoze coronatijden is deze bijdrage gecontinueerd. FOX Sports produceert meer dan 450 live voetbalwedstrijden per seizoen (met een additionele inzet van circa 50 personen per wedstrijd) en zo'n 1.100 studio uitzendingen (met een additionele crew van circa 34 personen per uitzending); een impactvol onderdeel van TWDC Benelux, met zo'n 13.000 uren live tv per jaar.
- Ook vanuit corporate citizenship-perspectief neemt TWDC haar verantwoordelijkheid. Een aantal voorbeelden. Met voetbal als een belangrijke verbindende waarde in onze samenleving, steunt FOX Sports de Special Olympics en hetzelfde geldt voor UEFA Playmakers, waarmee meisjes-voetbal wordt ondersteund. National Geographic draagt met documentaires en bijeenkomsten rond MH17 en met #Plastic-campagnes en beach clean-ups bij aan belangrijke discussiethema's in ons land. TWDC vervult kinderwensen via Make-A-Wish en de Stichting Jarige Job, het steunt Stop Pesten NU en draagt financieel bij aan Media Wijsheid.

Niet inhoudelijk sturen op programmering commerciële mediapartijen

- Belangrijk bezwaar tegen het voorliggende wetsvoorstel is voor TWDC gelegen in het feit dat niet alle Nederlandse audiovisuele content meetelt voor de voorgenomen investeringsplicht. Het wetsvoorstel beperkt zich tot Nederlands *cultureel* audiovisueel aanbod, in de categorieën documentairefilm dan wel -serie, dramaserie of speelfilm, waarbij een zeer strikte definitie van wat 'cultureel' is wordt gehanteerd.

- Met deze uiterst strikte afbakening grijpt de overheid naar onze mening disproportioneel in in het door de Nederlandse consument zo gewaardeerde pluriforme medialandschap; zij kiest er met dit wetsvoorstel namelijk voor inhoudelijk te sturen op de programmering van commerciële mediapartijen en raakt daarmee aan de (unieke) kern van onze positionering cq belofte richting kijker. Dit terwijl de MvT aangeeft dat van de publieke omroep – ondanks hun publieke taakopdracht in ons duaal bestel - geen extra inspanning wordt verwacht.
- Wij willen opmerken dat de Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten lidstaten niet voorschrijft om specifiek het eigen *nationale culturele* product te stimuleren.

Artikel 13.2 AVMS richtlijn luidt: “Indien de lidstaten onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van mediadiensten verplichten een financiële bijdrage te leveren aan de totstandbrenging van Europese producties, onder meer door middel van directe investeringen in inhoud en bijdragen aan nationale fondsen, kunnen zij ook van aanbieders van mediadiensten die zich tot publiek op hun grondgebied richten maar in andere lidstaten zijn gevestigd, verlangen dat zij dergelijke financiële bijdragen leveren, die proportioneel en niet-discriminerend zijn”.

De richtlijn biedt de mogelijkheid (geen verplichting) voor lidstaten om een bepaling in hun wetgeving op te nemen die investering in *Europese producties van welke aard dan ook* bevordert.

- TWDC meent dat ook media-aanbod als nieuws, amusement, sport en reality bijdraagt aan onze gezamenlijke Nederlandse identiteit en - in de woorden van het wetsvoorstel – “de gave heeft (...) om te verbinden, te verhalen en onze kennis te vergroten over onszelf, over anderen en over de samenleving”. Dat is ook onderkend door de Tweede Kamer, in haar behandeling van de Evenementenlijst. In overeenstemming met Europese richtlijnen is hierop media-aanbod geplaatst dat ‘van aanzienlijk belang is voor de Nederlandse samenleving en van bijzondere culturele betekenis’. Zo noemt Kamerstuk 26256 dat “*voetbal niet alleen topamusement is, maar ook een bijdrage levert aan de passieve recreatie en de sociale cohesie en integratie in onze samenleving*”. Ook het Raad voor Cultuur rapport *Zicht op zoveel meer* sluit geen categorieën uit en gaat uit van Nederlandse audiovisuele content in de brede zin van het woord.
- De bijdrage van media-aanbod zoals sport, nieuws, reality en amusement wordt onzes inziens nu ten onrechte genegeerd in het wetsvoorstel en zou meegewogen moeten worden om te komen tot een evenwichtige categorisering van het media-aanbod in het voorliggende wetsvoorstel.
- TWDC herkent zich niet in de constatering dat genres als bijvoorbeeld sport en nieuws financieel niet onder druk zouden staan; die bewering wordt verder ook niet onderbouwd en is naar onze mening pertinent onjuist.

Laat alle Nederlandse AV content meetellen voor voorgenomen investeringsplicht

- TWDC pleit er nadrukkelijk voor de inhoudelijke sturing op programmering van commerciële mediapartijen los te laten en alle Nederlandse cq Vlaamse audiovisuele content te laten meetellen voor de voorgenomen investeringsverplichting. De definitie in het wetsvoorstel over de investeringsplicht zou in lijn moeten zijn met de huidige artikel 3.24 definitie van audiovisueel product in de Mediawet – nadruk op Nederlands- of Friestalige producties - waarbij alle genres / categorieën in scope zouden moeten zijn. In ons medialandschap dragen (commerciële) mediapartijen immers vanuit hun eigen profiel bij aan (het bouwen van) pluriformiteit.
- Met een brede definitie van Nederlandse audiovisuele content en zonder uitsluiting van genres, wordt – vanuit het perspectief van mediapartijen – bovendien voorkomen dat de investeringsplicht alsnog de werkingskracht heeft van een heffing. Het geeft ons de mogelijkheid cq flexibiliteit te blijven investeren in Nederlandse audiovisuele content die aansluit bij wat onze kijkers bij ons zoeken. Het is eens temeer belangrijk om deze trouwe kijkers te behouden in een tijd waarin inkomsten in belangrijke mate onder druk staan; niet alleen door de huidige coronacrisis, maar ook door het wegvloeien van omzetten naar grote techplatforms.
- Een bredere scope van het wetsvoorstel geeft bovendien een aanzienlijke economische en innovatieve impuls aan de sectorbrede markt van Nederlandse audiovisuele producties. Anders gezegd, door alle Nederlandse audiovisuele content te betrekken, kunnen alle Nederlandse producenten op gelijke wijze profiteren van de voorgenomen wetgeving en niet alleen die producenten die zich bezighouden met de uiterst selecte content die nu in het wetsvoorstel wordt beschreven. In eerdere notities werd gesproken over 'systeemfalen' als een belangrijke drijfveer voor het voorliggende wetsvoorstel; door een voorgenomen investeringsverplichting sectorbreed (in plaats van uiterst selectief) te laten renderen, wordt voorkomen dat een nieuwe systeem-inefficiëntie wordt gecreëerd.
- Een brede insteek, waarbij alle Nederlandse audiovisuele producenten in scope komen, voorkomt bovendien dat bestedingen (door een tekort aan productiecapaciteit) noodgedwongen wegvloeien naar het buitenland, terwijl tegelijkertijd (gedreven door krapte) een mogelijk prijsopdrijvend effect wordt voorkomen. Het hoeft geen betoog dat dit tevens het Nederlandse werkgelegenheidsperspectief versterkt, een belangrijke bijdrage levert aan een gunstig investerings- cq vestigingsklimaat en zo bouwt aan het realiseren van de beoogde 'mediahub Nederland'.

Kwantitatieve componenten wetsvoorstel

- Het wetsvoorstel geeft geen onderbouwing voor de hoogte van percentages (3% en 6%) en is discriminatoir waar het gaat om het onderscheid in toepassing ervan. Tot nu toe werden aanbieders waarvoor het gebruikelijk is om zelf te investeren in audiovisueel media-aanbod en aanbieders die dat doorgaans niet doen, onderscheiden. Zo ontstonden twee categorieën (consultatieversie wetsvoorstel en MvT maart 2020): “3% Voor aanbieders die direct verdienen aan media-aanbod maar doorgaans niet rechtstreeks in dit aanbod investeren (bioscoopdiensten en TVOD-diensten) en 6% voor aanbieders die wel rechtstreeks in media-aanbod investeren, SVOD- en AVOD-diensten”. In het nu voorliggende wetsvoorstel wordt deze rationale ten onrechte en zonder verdere argumentatie losgelaten en zijn AVOD-diensten onder het mildere regime (van bioscoopdiensten en TVOD) gebracht. Een hybride model (HVOD) binnen één type mediadienst blijft geheel onbenoemd. Betoogd wordt dat SVOD-aanbieders ‘vanwege hun verdienmodel vaak hoge opbrengsten genereren’, hetgeen dé rechtvaardiging zou zijn voor het toepassen van het hogere percentage van 6% voor (alleen) SVOD diensten. Aan de andere, kostenkant van de medaille – denk aan hogere investeringen, hogere kosten en ondernemersrisico - wordt volledig voorbij gegaan. Wij plaatsen daarbij nadrukkelijk vraagtekens. Alle mediapartijen dingen om dezelfde gunsten / kijktijd van de consument. Door verschillende percentages toe te passen, creëert het wetsvoorstel – bedoeld als *stimuleringsmaatregel* - middels een van de belangrijkste materiële componenten uit het wetsvoorstel, een ongelijke, oneerlijke uitgangshouding voor mediapartijen. TWDC ziet geen objectieve argumentatie die het creëren van een non-level playing field op basis van businessmodel, zou rechtvaardigen. TWDC pleit er nadrukkelijk voor dit discriminatoire element in het wetsvoorstel te repareren en één gelijk percentage van 3% voor alle mediadiensten (op aanvraag) te hanteren.
- TWDC wil ook in bredere context haar zorg uitspreken over de kwantitatieve onderbouwing van de voorgenomen maatregel en al eerder hebben wij gepleit voor een grondig impact assesment. De gemaakte keuzes voor wat betreft de beoogde (naar wij veronderstellen, gemaximeerde) omvang van de investeringen en de verwachte gevolgen daarvan (zowel positief als negatief) zijn nauwelijks in kaart gebracht. Ook is onduidelijk wat de (gaandeweg klaarblijkelijk bijgestelde) grondslag is onder de in het wetsvoorstel genoemde percentages van 3% en 6%. Eerder genoemde disruptieve markteffecten zijn nauwelijks in kaart gebracht, waardoor het onduidelijk is of niet een nieuwe systeem-efficiëntie wordt gecreëerd. Hetzelfde geldt voor de impact van de voorgenomen maatregel op het Nederlandse vestigings-, investerings- en innovatieklimaat. Een grondige evaluatie van de voorgenomen

maatregel, dan wel toetsing op het al dan niet realiseren van doelstellingen, is welhaast onmogelijk als deze niet of slechts ten dele in een nulmeting zijn beschreven.

- Op basis van bovenstaande stelt TWDC dan ook voor om nu tot een tijdelijke maatregel over te gaan, de impact op het Nederlandse audiovisuele ecosysteem nauwgezet te volgen en bij het voorgenomen evaluatiemoment over vier jaar een definitief besluit te nemen over wet- en regelgeving.

Tot slot

- In het kader van het realiseren van een eerlijk speelveld pleitte TWDC er al eerder voor om User Generated Content platforms in scope te brengen van het wetsvoorstel, bijvoorbeeld door hen af te laten dragen over hun advertentieinkomsten. Wij benadrukten dat deze platforms - ook 'enkel' door op Nederland gerichte content 'van anderen' aan te bieden - zeer nadrukkelijk concurreren op de (advertentie)markt. Omzetten vloeien zo substantieel weg naar UGC-platforms, dit weggelekte geld wordt niet meer geïnvesteerd in Nederlandse audiovisuele producties / de Nederlandse audiovisuele mediasector, er is een onbalans tussen "nemen" en "brengen" en voor deze platforms geldt veelal - en ook nu weer - een milder reguleringskader; hetgeen resulteert in een daadwerkelijk marktverstorend effect op ons medialandschap.
- In het wetsvoorstel wordt gesproken over een mogelijk verplicht deel onafhankelijke producties. TWDC blijft hierover graag in gesprek; dit voornemen zou discriminatoir kunnen uitwerken voor organisaties die eigen studiocapaciteit hebben.
- TWDC vraagt om in wet- en regelgeving de mogelijkheid op te nemen tot "gefaseerd toegroeien" naar het realiseren van de voorgenomen investeringsverplichting. Zo kunnen mediapartijen zich in hun (co)productie- en aankoopbeleid geleidelijker / stapsgewijs aanpassen. Voorts reikt TWDC de suggestie aan – wanneer er niet voor wordt gekozen alle Nederlandse audiovisuele content in scope te brengen – om een substantieel deel EU-producties te laten meetellen voor de voorgenomen Investeringsverplichting.
- In de consultatieversie van het wetsvoorstel *Investeringsverplichting ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product* lijkt voor een aantal cruciale aspecten verwezen te worden naar nadere vastlegging in lagere regelgeving. Percentages voor een investeringsverplichting of definities van wat al dan niet meetelt aan audiovisuele content, vormen de materiële basis van dit wetsvoorstel en zouden vanwege rechtszekerheid dan ook voor langere tijd en in de wet verankerd moeten worden.

- TWDC constateert dat in het wetsvoorstel geen mogelijkheid wordt geboden tot vrijstelling van de investeringsplicht wanneer wordt aangetoond dat op concernniveau sprake is van een bepaalde minimum spend aan Nederlands audiovisueel product. Zo'n bepaling zou recht doen aan mediapartijen die al een substantiële bijdrage leveren aan de Nederlandse audiovisuele markt, dan wel een beduidende Nederlandse footprint hebben. TWDC suggereert daarbij – ook in vervolg op eerdere gesprekken in VCO-verband - een absolute drempel van 50 miljoen euro op jaarbasis.
- De verantwoordelijkheid voor een (privaat) fonds lijkt geheel aan de markt overgelaten te worden; daarbij plaatsen wij vraagtekens. Ten aanzien van een aantal belangrijke governance vraagstukken dient de overheid, als initiator van de voorgenomen investeringsverplichting, een rol te spelen. Ook zijn wij bezorgd over de mogelijke marktversturende impact van de distributie van content in opdracht gegeven door dit Fonds. Hoe wordt deze content aan het Nederlandse publiek gedistribueerd? Gaat het Fonds optreden als commerciële partij en de door haar geproduceerde Nederlandse werken aan de hoogste bidder verkopen? Aan wie komen de inkomsten ten goede die het Fonds haalt uit de buitenlandse exploitatie en treedt het daarmee in concurrentie met andere producenten? De overheid zal hier moeten interveniëren om een eerlijk en evenwichtig kader te creëren voor het toebedelen van rechten en bijdragen.
- TWDC steunt het feit dat lineaire commerciële mediadiensten zijn uitgezonderd van de voorgenomen investeringsverplichting. Hetzelfde geldt voor het verlengen van de "leeftijd" van exploitatielicenties van één naar vier jaar.

Dialog, contactgegevens

Wij stellen de dialoog op prijs en blijven dan ook graag in gesprek met de betrokken ministeries.

Mochten er nog vragen / onduidelijkheden zijn, dan zijn wij uiteraard bereid een en ander verder toe te lichten. Daartoe kan contact worden opgenomen met [REDACTED]

[REDACTED], The Walt Disney Company.

Contactgegevens: [REDACTED] [@disney.com](mailto:[REDACTED]@disney.com) of +316 [REDACTED].

Vriendelijke groet, namens The Walt Disney Company,

[REDACTED]

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Utrecht, 26 november 2020

Betreft: reactie op conceptwetsvoorstel investeringsverplichting

Geachte [REDACTED]

Dank voor de geboden gelegenheid te reageren op het conceptwetsvoorstel investeringsplicht. VodafoneZiggo maakt daar graag gebruik van.

VodafoneZiggo heeft eerder dit jaar gereageerd op de toen voorliggende versie van het wetsvoorstel. Destijds hebben wij ons vanwege de korte reactietijd beperkt tot een aantal puntsgewijze opmerkingen die zagen op:

- De formulering van de uitzondering voor pakketaanbieders;
- De definities van 'Nederlands cultureel audiovisueel aanbod' en 'investeren in content';
- De ontheffingsmogelijkheid;
- De voorziene evaluatie;
- De onderbouwing van gekozen percentages en neveneffecten; en
- De datum van inwerkingtreding.

VodafoneZiggo stelt vast dat op een deel van deze punten aanpassingen zijn gemaakt, die in lijn liggen met de suggesties van VodafoneZiggo. Daarmee ligt er in onze ogen een verbeterd (meer afgewogen) wetsvoorstel dan eerder dit jaar. Tegelijk stellen wij vast dat er op een drietal punten nog ruimte voor verbetering is. Deze punten worden onderstaand uitgewerkt. Daarnaast benoemt VodafoneZiggo haar zorgen ten aanzien van een aanpalend dossier, dat de bijdrage van de investeringsplicht aan de Nederlandse contentproductiesector teniet zou kunnen doen.

VodafoneZiggo is vanzelfsprekend graag beschikbaar voor een nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

vodafone **Ziggo**

Uitzondering pakketaanbieders onvoldoende duidelijk gedefinieerd

VodafoneZiggo gaat ervan uit dat de door haar aangeboden lineaire- en VoD-diensten op basis van onderstaande passage zijn uitgezonderd van de investeringsverplichting.

"De pakketaanbieders vallen niet onder de voorgestelde investeringsverplichting, omdat zij reeds een doorgiftevergoeding betalen aan aanbieders van lineaire mediadiensten, ofwel de publieke en commerciële omroepen. Sommige pakketaanbieders bieden ook een of meer mediadiensten op aanvraag aan. Wanneer een dergelijke mediadienst op aanvraag door de pakketaanbieder als afzonderlijke dienst wordt aangeboden, valt het aanbieden van deze dienst wel onder de investeringsverplichting. Wanneer de mediadienst op aanvraag uitsluitend onderdeel uitmaakt van een pakket, valt het aanbieden van die dienst niet onder de investeringsverplichting. De hiervoor genoemde doorgiftevergoeding is immers gerelateerd aan het pakket, zodat de pakketaanbieder in dat geval reeds betaalt voor het aanbieden van de mediadienst op aanvraag."

VodafoneZiggo biedt haar VoD-diensten in twee smaken aan: (1) Ziggo On Demand is een TVoD-dienst waarbinnen films tegen een eenmalige betaling per film te bekijken zijn; (2) Movies & Series en Movies & Series XL zijn SVoD-diensten waarbinnen een totaalaanbod van films en series tegen een maandelijkse betaling (abonnement) te bekijken is. Beide VoD-diensten zijn niet als afzonderlijke dienst af te nemen, maar uitsluitend verkrijgbaar als onderdeel van (uitbreiding op) een pakket van lineaire tv-kanalen.

In de ogen van VodafoneZiggo zijn er goede redenen voor deze uitzondering. Pakketaanbieders hebben duidelijk een andere positie dan internationale VoD-aanbieders als Netflix, Disney en Amazon. Hun content bibliotheek bestaat voornamelijk uit buitenlandse content en zij bieden hun VOD-dienst bovendien standalone aan. Daardoor dragen zij nauwelijks bij aan de Nederlandse audiovisuele sector. Pakketaanbieders zoals VodafoneZiggo doen dat wel via onder meer de doorgiftevergoedingen die zij betalen aan publieke en commerciële omroepen. Onze VoD-dienst is niet meer dan een aanvulling op het lineaire aanbod; het is feitelijk een manier om het lineaire aanbod aantrekkelijk te houden. Het wordt daarom nooit standalone aangeboden, maar altijd in combinatie met het lineaire pakket. Voor iedere VoD-dienst die wij voeren, wordt er dus een bijdrage geleverd aan de Nederlandse audiovisuele sector via de lineaire dienst die eraan gekoppeld is. In het geval van VodafoneZiggo gaat het om [REDACTED] op jaarbasis. Om deze huidige geldstromen en dus het huidige ecosysteem te kunnen handhaven is de uitzondering voor pakketaanbieders en hun VoD-diensten cruciaal.

VodafoneZiggo betwijfelt echter nog altijd of de uitzondering op dit moment voldoende duidelijk is gedefinieerd. De Mediawet definieert pakketaanbieders en (programma)pakketten als volgt:

Pakketaanbieder: een natuurlijk persoon of rechtspersoon die een of meer programmapakketten tegen betaling verspreidt of laat verspreiden door middel van een omroepnetwerk of een omroepzender.

Programmapakket: een door een natuurlijk persoon of rechtspersoon samengesteld geheel van televisie- en radioprogrammakanalen die hoofdzakelijk door derden zijn geproduceerd.

Het is niet duidelijk hoe een VoD-dienst in juridische zin onderdeel kan uitmaken van een (programma)pakket, aangezien dat enkel bestaat uit televisie- en radioprogrammakanalen. Aangezien het vergaande gevolgen heeft als de definitie van programmapakket gewijzigd zou worden, adviseert VodafoneZiggo de bovenstaande uitzondering als volgt te herformuleren:

"Sommige pakketaanbieders bieden ook een of meer mediadiensten op aanvraag aan. Wanneer een dergelijke mediadienst op aanvraag door de pakketaanbieder als afzonderlijke dienst wordt aangeboden, valt het aanbieden van deze dienst wel onder de investeringsverplichting. Wanneer de mediadienst op aanvraag uitsluitend in combinatie met een programmapakket wordt aangeboden, valt het aanbieden van die dienst niet onder de investeringsverplichting."

Investeringsplicht heeft potentieel forse impact op sector door strikte definities

De investeringsplicht kan grote impact hebben op de audiovisuele sector en specifiek op de bedrijfsvoering van partijen die er geraakt door worden. Concreet kan de verplichting resulteren in duurdere content en kan de verplichting partijen die tot op heden enkel bestaande content hebben aangekocht dwingen om direct(er) betrokken te raken bij de productie van content.

Het wetsvoorstel beschrijft dat aanbieders op verschillende manieren kunnen investeren in Nederlands cultureel audiovisueel product. VodafoneZiggo stelt vast dat de definities / voorwaarden ten aanzien van enerzijds 'Nederlands cultureel audiovisueel product' en anderzijds 'investeren in' zijn verruimd. Waar een productie in de eerdere definitie een serie, film of documentaire moest zijn "over kunstenaars, historische personen, of historische gebeurtenissen uit de Nederlandse cultuur of belangrijke personages hebben een bijzondere band met de Nederlandse cultuur", geldt nu dat "het scenario [moet] zijn gebaseerd op een origineel literair werk in de Nederlandse of Friese taal, of het hoofdthema houdt verband met de Nederlandse cultuur, geschiedenis, maatschappij of politiek". En waar de eerdere definitie sprak over "de aankoop van een productie die op het moment van aankoop niet ouder is dan een jaar" gaat het nu om "de verkrijging van een exploitatielicentie ten aanzien van een productie die op het moment van de verkrijging niet ouder is dan vier jaar".

Deze verruiming is een stap in de goede richting, maar had wat VodafoneZiggo betreft verder moeten gaan. Specifiek had de beperking tot Nederlandse cultuur losgelaten mogen worden. Ook de productie van bijvoorbeeld Nederlandse sportuitzendingen of andere Nederlandse evenementen heeft een maatschappelijke (culturele) waarde en draagt bij aan een gezonde Nederlandse contentproductiesector. Als per se vastgehouden moet worden aan de huidige definitie van cultuur, had de termijn waarbinnen exploitatielicenties kwalificeren als investering (nu 4 jaar) verlengd mogen worden.

Het mogelijk probleem met de huidige, smalle definities is dat het aanbod van Nederlandse series, films en documentaires die kwalificeren als cultuur en maximaal 4 jaar oud zijn, simpelweg beperkt is. Als er jaarlijks €25-30 miljoen (de nu verwachte opbrengst van de regeling, in de toekomst

mogelijk meer) extra besteed gaat worden, is het maar de vraag of de contentproductiesector dat kan absorberen, cq. kan omzetten in extra content. In het bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel door Dialogic opgestelde onderzoeksrapport wordt een problematiek geschetst die complexer is dan een te beperkte beschikbaarheid van financiële middelen. In het rapport wordt gewezen op 'systeemfalen' door onderliggende problemen, zoals de complexe financieringsstructuur van de Nederlandse audiovisuele producties, het ontbreken van nieuwe businessmodellen en voldoende ondernemerschap en schaalgrootte aan de kant van de productie.

Het is daarom zeker niet uit te sluiten dat prijzen voor producties zullen stijgen, omdat meer partijen verplicht zijn om dezelfde, beperkte hoeveelheid beschikbare producties aan te kopen. Ook partijen die niet onder de investeringsverplichting vallen, ondervinden indirect mogelijk gevolgen van deze "prijsoptrijving", omdat ook zij Nederlandse producties aan willen kopen.

Het kan zelfs betekenen dat er geen producties beschikbaar zijn om aan te kopen. Om te voldoen aan de investeringsverplichting moeten partijen die tot op heden enkel bestaande content hebben aangekocht, dan direct(er) betrokken raken bij de productie van content. Dat is voor die partijen een bedrijfsvreemde activiteit. Het wetsvoorstel gaat er onterecht vanuit dat SVOD-aanbieders *"doorgaans wel rechtstreeks in media-aanbod investeren, ook in films, series en documentaires"*; dat geldt maar voor een beperkt deel van de SVOD-aanbieders en bijvoorbeeld niet voor VodafoneZiggo.

Als alternatief beschrijft het wetsvoorstel de mogelijkheid om te investeren via een privaat fonds: *"Aanbieders zouden een dergelijk fonds zelf beheren en besturen, en hiermee gezamenlijk – eventueel ook met andere partijen uit de keten – kunnen werken aan de versterking van het Nederlands cultureel audiovisueel product. [...] Gelet op de aard van de investeringsverplichting is het aan de marktpartijen zelf om te komen tot de oprichting van een dergelijk privaat fonds."* Ook dit staat echter ver af van de huidige bedrijfsvoering van partijen. Voor partijen die geen ervaring hebben met (investeren in) contentproductie, is het oprichten van een fonds dat dat gaat doen, logischerwijs een grote stap.

Onderbouwing voor percentages ontbreekt

Het wetsvoorstel dwingt partijen afhankelijk van het type dienstverlening drie of zes procent van hun relevante omzet te investeren in Nederlands cultureel audiovisueel product. In de memorie van toelichting wordt geen nadere onderbouwing van deze percentages gegeven omdat *"deze percentages bij algemene maatregel van bestuur zullen worden vastgesteld"*. Niettemin staan ze in het huidige voorstel expliciet vermeld.

Uit het door Dialogic opgestelde onderzoeksrapport, blijkt in ieder geval duidelijk dat andere Europese landen lagere percentages hanteren: in de regel 2%. Het is VodafoneZiggo nog altijd niet duidelijk waarom in de Nederlandse context hogere percentages zouden moeten gelden.

Verplicht collectief beheer voor VoD kan effect investeringsplicht tenietdoen

Recent is in het kader van de evaluatie van de wet auteurscontractenrecht een motie ingediend die de regering oproept collectief beheer voor VoD-diensten verplicht te stellen. De stemmingen

over deze motie zijn aangehouden, maar Minister Dekker heeft aangegeven een positieve grondhouding te hebben ten aanzien van het voorstel. VodafoneZiggo maakt zich zorgen dat hiermee het effect van de investeringsplicht op de Nederlandse contentproductiesector, teniet wordt gedaan.

Op dit moment zijn er op vrijwillige basis afspraken gemaakt voor een vergoeding voor beschikbaarstelling van filmwerken via VoD door partijen verenigd in Rodap, met Nederlandse collectieve beheersorganisaties verenigd in PAM. Een wettelijke verplichting voor collectief beheer leidt er echter toe dat ook niet-Nederlandse rechthebbenden aanspraak op een dergelijke vergoeding kunnen maken. Zoals bekend wordt een aanzienlijk deel van de content die wordt aangeboden via VoD-diensten niet in Nederland geproduceerd, maar in de Verenigde Staten, Scandinavië en de UK. Een wettelijke verplichting voor collectief beheer geeft dus vooral voordeel aan rechthebbenden buiten Nederland.

Het gaat naar verwachting om een geldstroom van miljoenen per jaar naar het buitenland. Deze gelden kunnen hoe dan ook niet ten goede komen aan de Nederlandse content productiesector. Het is zelfs waarschijnlijk dat een wettelijke verplichting voor collectief beheer tot minder inkomsten voor Nederlandse rechthebbenden zal leiden. Dit komt doordat de aanspraak op de vergoeding door Amerikaanse en andere buitenlandse partijen mogelijk zo groot zal worden, dat de vergoeding die nu vrijwillig is afgesproken met Nederlandse rechthebbenden niet gehandhaafd kan worden.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: burger
Datum: vrijdag 27 november 2020 09:22:50

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 november 2020 10:32
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: burger

Dit lijkt mij een goede zaak, ter ondersteuning en stimulatie van Nederlandse produkties. Een goede investering. Wel zaak om op te letten is, dat bijvoorbeeld omroepen en streamingdiensten vervolgens niet aan de voorkant budgetten gaan korten.